

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Samfundsøkonomi

Udskrevet 16. maj 2026

Bachelor - Samfundsøkonomi - Roskilde Universitet

Institutionsnavn: Roskilde Universitet

Indsendt: 28/01-2022 08:27

Ansøgningsrunde: 2022-1

Status på ansøgning: Godkendt

[Afgørelsesbilag](#)

[Download den samlede ansøgning](#)

[Læs hele ansøgningen](#)

Ansøgningstype

Ny uddannelse

Udbudssted

Roskilde Universitet

Informationer på kontaktperson for ansøgningen (navn, email og telefonnummer)

Kontaktperson: Signe Berg Aabling Thomsen Mail: siaath@ruc.dk Telefon: 46743073

Er institutionen institutionsakkrediteret?

Påbegyndt

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?

Nej

Uddannelsestype

Bachelor

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk

Samfundsøkonomi

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk

Socio-economics

Angiv den officielle danske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Bachelor (BSc) i samfundsøkonomi

Angiv den officielle engelske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse

Bachelor of Science (BSc) in Socio-economics

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Samfundsvidenskab

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Der søges prækvalifikation af et fagmodul i Samfundsøkonomi på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse. Da det er et fagmodul på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse, gælder samme adgangskrav:

Dansk A

Engelsk B

Matematik B

Historie B eller Samfundsfag B eller Samtidshistorie B eller Idehistorie B

Bemærk: Fra optag 2022 indfører RUC minimumskarakterkrav på Samfundsvidenskabelig Bachelor. Det betyder følgende:

Kvote 1: For at søge om optagelse i kvote 1 skal ansøger minimum have 6 i samlet gennemsnit fra den adgangsgivende eksamen.

Kvote 2: For at søge om optagelse i kvote 2 skal ansøger minimum have 6 i samlet gennemsnit fra den adgangsgivende eksamen *eller* 4 i samlet gennemsnit på fagene Dansk, Engelsk og Matematik.

Retskrav og adgang til kandidatuddannelser: fagmodulet i Samfundsøkonomi giver retskrav til kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi på Roskilde Universitet (der søges også om prækvalifikation af denne uddannelse). Derudover forventes fagmodulet i Samfundsvidenskab at give adgang til instituttets øvrige kandidatuddannelser herunder Politik og Forvaltning, Socialvidenskab og International Public Governance.

Er det et internationalt samarbejde, herunder Erasmus, fællesuddannelse el. lign.?

Nej

Hvis ja, hvilket samarbejde?**Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?**

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej, undervisningen foregår slet ikke eller i mindre grad på nettet.

ECTS-omfang

70

Beskrivelse af uddannelsens formål og erhvervsigte. Beskrivelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsen giver de studerende en forståelse for centrale samfundsmæssige udfordringer i relation til bæredygtighed ved at indføre dem i grundlæggende teoretisk og praktisk viden om økonomiske transformationsprocesser på mikro-, makro- og internationalt niveau. Dette omfatter erfaring med at anvende denne viden i problemorienteret projektarbejde.

Bachelorer i samfundsøkonomi trænes i samfundsøkonomisk analyse af de bæredygtigheds-problemer, de beskæftiger sig med i deres projekter, herunder i at vurdere de forskellige interessenters forskellige perspektiver og interesser.

Uddannelsen er kendetegnet ved en pluralistisk tilgang til økonomisk videnskab. Bachelorerne vil opnå en grundlæggende forståelse af neoklassisk økonomi og solid viden om heterodoks økonomi (herunder især Økologisk Økonomi og Post-Keynesiansk økonomi). Dette giver de studerende en unik teoretisk og metodologisk alsidighed, hvilket forbedrer deres evne til at deltage i processer, der søger at skabe bæredygtigheds-forandringer på en pragmatisk og fleksibel måde, på tværs af den private og offentlige sektor og civilsamfundet. Uddannelsen giver retskrav til kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi på RUC.

Uddannelses struktur og konstituerende faglige elementer

Den ansøgte uddannelse er et fagmodul i Samfundsøkonomi på 70 ECTS, som skal indgå i den Samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse på Roskilde Universitet. Det nye fagmoduls 70 ECTS udgøres af 35 ECTS kurser og to 15 ECTS projekter. Se bilag 1 i den vedhæftede behovsundersøgelse for en grafisk oversigt over uddannelsens konstituerende elementer samt uddannelsens kompetenceprofil. Her følger en kort beskrivelse af fagmodulets konstituerende fagelementer:

Mikroøkonomi (5 ECTS): Hovedformålet med dette modul er at give et solidt afsæt ift. at opnå en grundlæggende forståelse af elementerne i mikroøkonomi og deres anvendelse i både teoretiske og mere virkelighedsnære situationer. De studerende udvikler analytiske færdigheder ved hjælp af optimeringsværktøjer samt diagrammer. Kurset koncentrerer sig om analysen af husholdningernes (forbrugernes) og virksomhedernes økonomi. Kurset vil trække på både den neoklassiske tradition, moderne adfærdsbaserede tilgange og en mere heterodoks analyse baseret på alternative forståelser med afsæt i den institutionelle teori. De studerende lærer at håndtere de grundlæggende mikroøkonomiske begreber ud fra en marginalbetragtning, såsom ligevægtsanalyse, komparativ statik, marginalnytte, forbrugeroverskud, profitmaksimering, skatteeffekt osv. De lærer også at sætte disse begreber i forhold til en faktisk observeret menneskelig adfærd, som kan hjælpe til at stille spørgsmålstejn ved nogle af model-antagelserne omkring rationalitet og fremhæve alternativt institutionernes grundlæggende rolle i økonomien ift. værdiskabelse og -fastsættelse.

Makroøkonomi 1 (5 ECTS): Dette kursus giver et omfattende overblik over de vigtigste emner inden for moderne makroøkonomi, både ud fra mainstream- og heterodokse perspektiver. De vigtigste makroøkonomiske problemer og politiske debatter, som det moderne samfund står over for, behandles. Centrale temaer indbefatter økonomiske kriser, bæredygtighed, finans- og pengepolitik, statsgæld, statsstyrede vs. markedsstyrede vækststrategier, samt ureguleret handel vs. protektionisme. Kurset lægger vægt på undervisning i, hvordan hver enkelt økonomisk model fungerer, kombineret med en kritisk analyse af de antagelser, der ligger bag dem, og sætter dermed de studerende i stand til at udvikle en sofistikeret forståelse af de emner og teorier, der diskuteres. Med hensyn til makroøkonomiske skoler vil de studerende blive introduceret til de fem hovedtraditioner inden for den neoklassiske tilgang til økonomi; den neo-keynesianske, monetaristiske, ny-klassiske og ny-keynesianske skole, samt real business cycle teori. Indenfor den post-Keynesianske tilgang til økonomi (PKE) vil der på samme måde være en indføring i hovedtraditionerne, med særlig vægt på skolerne omkring Michael Kalecki og Hyman Minsky, samt en introduktion til Modern Monetary Theory (MMT).

Matematik (5 ECTS): Formålet med matematikkurset er at præsentere et teknisk grundlag for de forskellige efterfølgende økonomikurser, herunder mikroøkonomi og videregående makroøkonomi, samt kurser i økologisk økonomi og finansiering der indgår i kandidat-uddannelsen. Kursets indhold dækker grundlæggende lineær og vektoralgebra og centrale beregningsmetoder (derivater, partielle derivater, optimeringer gennem Lagrange-multiplikatorer osv.) samt differentialligninger. De studerende lærer også logaritmiske transformationer og eksponentielle vækstfunktioner. Hovedformålet er, at de studerende skal opnå en viden, så de kan forstå og kritisk reflektere over de matematiske grundbegreber, der understøtter forskellige økonomiske teorier.

Finansiering 1: Corporate Finance (5 ECTS). Kurset introducerer de studerende til koncernfinans (Corporate Finance). Hovedemnerne omhandler logikken bag pengestrømsanalyse og tidsværdien af penge, teori om kapitalomkostninger og kapitalstruktur, værdiansættelsesmetoder, risikostyring, kapitalbudgettering og investeringsbeslutninger, samt international virksomhedsfinansiering. De studerende forventes at udvikle færdigheder, der kan anvendes til at foretage værdiansættelse af aktiver såsom obligationer, aktier og optioner, opbygge porteføljer, samt analysere og optimere valutakurs- og renterisici. Endeligt vil de studerende være i stand til at beskrive og analysere en virksomheds risiko og overskud, optimere dens kapitalstruktur, træffe beslutninger og foretage valg omkring investeringsmuligheder (aktiver og projekter), gennemføre risikoafdæknings (hedging)- og/eller spekulationsstrategier, og træffe beslutninger om valutaer og rentesatser.

Økonometri 1 (5 ECTS). De studerende bliver introduceret til programmering af lineære optimeringsmetoder med R og grundlæggende økonometriske begreber. Hovedformålet er at gøre studerende bekendt med forskellige økonometriske estimationsmetoder, som de også kan anvende i forbindelse med egne RUC-projekter. Grundbogen er Wooldrige (Introductory Econometrics: A Modern Approach). Vi dækker en række områder indenfor økonometrien, som estimation, inferens i regressionsmodeller (simpel og multipel), logistisk regression, cluster og faktoranalyse, samt mere avancerede metoder som multiniveau regression og/eller panel-data analyse. De studerende vil også lære at arbejde med kategoriske variable og diskutere forekomsten af multikollinearitet. Endelig vil kurset introducere betydningen af grundlæggende begreber i statistik som signifikans, inferens og kausalitet i relation til de økonometriske analyser, samt vigtigheden af at foretage fejlldstest, herunder forekomsten af heteroskedasticitet og autokorrelation ift. analysernes interne validitetsbegreber (jf. BLUE kriterierne).

Økologisk Økonomi 1 (5 ECTS): Økologisk økonomi omhandler relationer mellem mennesker og natur, og hvordan vi forstår udviklingen i økonomiske termer. I løbet af de seneste århundreder er naturen blevet presset mere og mere mod de såkaldte planetære grænser. Økologisk økonomi inddrager begreber og analysemetoder fra biologi, energi og fødevareproduktion. Vi dækker felter som ureguleret adgang til naturressourcer, industriel og politisk økologi, energi retfærdighed, fysisk versus økonomisk regnskabsføring, biofysiske betingelser, forbruger suverænitæt og forbrugerkrav til produktionsbetingelser (kompleks forbruger værdisætning). Hvad er markedets evner til at fremdrive ændringer i teknologi og adfærd? Og hvad er markedets begrænsninger? Hvordan analyserer vi økologiske dilemmaer? Endelig vil vi diskutere forskellige metodevalg som cost-benefit og multi-kriterier analyser.

Projekt 4 (Økonomi 1) (10 ECTS): Dette projekt har form af en forskningsbaseret gruppeopgave. Det forventes, at de studerende arbejder i grupper på 4-6 personer. De skriver et projekt om et fælles tema inden for mikro- eller makroøkonomi. Efter semesterets metodekursus skal de studerende vælge kvantitative metoder på et grundlæggende niveau til deres undersøgelse, og vi anbefaler supplerende brug af beskrivende statistik og kvalitative metoder til forståelse af de indsamlede data.

Projekt 5 (Økonomi 2) (10 ECTS): Dette projekt har form af en forskningsbaseret gruppeopgave. Det forventes, at de studerende arbejder i grupper på 3-5 medlemmer. De skriver et projekt om et fælles tema inden for de emner, der indgår i økonomistudiet: Mikro-, makro- og offentlig økonomi eller finansiering. De studerende skal vælge kvantitative metoder, mere specifikt dem, der er omfattet af semesterets økonometri-kursus, til at gennemføre deres undersøgelse.

For begge projekter gælder at de studerende vil bruge en vejleder til at berige deres projekter gennem aktiviteter som f.eks. workshops og individuel vejledning i henhold til RUC's problemorienterede didaktiske tilgang. Et sådant projekt giver de studerende mulighed for at udvikle deres egne skrive- og samarbejdsevner og for at udfordre sig selv inden for et udvalgt emne.

Begrundet forslag til takstindplacering af uddannelsen

Uddannelsen er en samfundsvidenskabelig uddannelse. På baggrund af uddannelsens samfundsvidenskabelige kerneområde foreslås uddannelsen indplaceret i takstgruppe 1.

Forslag til censorkorps

Det ønskes, at uddannelsen tilknyttes det økonomiske censorkorps. Institutledelsen har været i dialog med censorformanden for det økonomiske censorkorps, som på baggrund af et foreløbigt uddannelsesforslag udtrykker opbakning til, at uddannelsen kan indgå i det økonomiske censorkorps.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil

Aftagerundersøgelse for Samfundsøkonomi (BA og KA).pdf

Kort redegørelse for det nationale og regionale behov for den nye uddannelse. Besvarelsen må maks. fylde 1800 anslag

Behovsundersøgelsen dokumenterer et behov for samfundsøkonomer til at tilvejebringe grøn omstilling i både den offentlige og private sektor ved at kombinere en stærk økonomisk og metodisk faglighed med viden om den grønne omstilling og bæredygtighed. Efterspørgslen forventes at stige i takt med udviklingen inden for det private ift. den stigende EU-regulering på området og behov for bæredygtige investeringer, og inden for det offentlige hvor klima og grøn omstilling i større grad fylder i fx budgetprocesserne. Fagmodulet i Samfundsøkonomi imødekommer en del af efterspørgslen ved at uddanne ca. 50 dimittender om året, som efterfølgende har retskrav til kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi.

Efterspørgslen på samfundsøkonomer med disse kompetencer vurderes at være stor både nationalt og regionalt. Region Sjælland og KKR Sjælland støtter begge op om den nye uddannelse i Samfundsøkonomi jf. støtteerklæringer i behovsundersøgelsens bilag 7. Efterspørgslen bekræftes desuden af beskæftigelsen på de nærmest beslægtede kandidatuddannelser i Økonomi, der har lave ledighedstal (jf. den vedlagte behovsanalyse afsnit 3.1). Dette understreger yderligere, at der er tale om stor efterspørgsel på dimittender med kompetencer inden for området.

Der er foretaget interviews med aftagere, hvor samtlige aftagere giver udtryk for, at der er behov for samfundsøkonomiske kandidater, og private virksomheder som Vestas bemærker "Det havde ikke gjort noget, hvis den var kommet for 4 år siden, så man havde nogen af dem allerede nu" (Vestas, jf. den vedlagte behovsanalyse afsnit 3.2).

Uddybende bemærkninger

Se venligst den vedlagte behovsanalyse for uddybning af uddannelsens kompetenceprofil, erhvervsigte samt arbejdsmarkedsbehov og relevans.

Underbygget skøn over det nationale og regionale behov for dimittender. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Der forventes ca. 50 dimittender årligt fra 2023 og frem som efterfølgende har retskrav til kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi. Behovsanalysen viser, at der aktuelt er og fremover forventes at være et stigende behov for kandidater med kompetencer i at koble økonomi og metode med bæredygtighed, da der er øget fokus på grøn omstilling og bæredygtighed på tværs af det offentlige og private arbejdsmarked. Samtlige aftagere giver udtryk for, at der er et arbejdsmarkedsbehov, og det er realistisk at afsætte 50 kandidater årligt på tværs af det private og offentlige arbejdsmarked. I behovsanalysen udtaler en aftager fra Vestas: "50 om året er overhovedet ikke urealistisk. Vi ville elske at aftage. Og Ørsted ville aftage. Jeg tænker, der er nogle stykker som vil række ud efter de her kompetencer" (Vestas, jf. behovsanalysens afsnit 3.2). En undersøgelse af DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030 foretaget af DAMVAD jf. behovsundersøgelsens bilag 4, forudsiger at der i 2030 vil være stor mangel på økonomer. Dette forventes at give gode afsætningsmuligheder for dimittenderne regionalt og nationalt på tværs af det offentlige og private arbejdsmarked.

Hvilke aftagere har været inddraget i behovsundersøgelsen? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsens kompetenceprofil er efterspørgselsdrevet og udviklet med løbende involvering af aftagere. Inddragelsen er forløbet over 2 år og har inkluderet en række møder i instituttets aftagerpanel samt dialog med Region Sjælland og KKR Sjælland (se positive tilkendegivelser fra Region Sjælland og KKR i behovsanalysens bilag 7).

Ovenstående er suppleret af en desktop analyse af relevante rapporter, jobopslag og ledighedstal samt 13 dybdegående interviews med relevante repræsentanter fra aftagervirksomheder, der tilsammen dækker arbejdsmarkedet for både specialisering i grøn omstilling og bæredygtig finans, og dækker både det private og offentlige arbejdsmarked. De udvalgte aftagere er primært direktører og ledere inden for de relevante brancher, som må forventes at have et generelt strategisk ansvar i deres organisation eller virksomhed. En del af respondenterne udgøres af medarbejdere med høj faglig ekspertise inden for områder relevante ift. uddannelsen. Involvering af aftagere har bidraget med specifikke anbefalinger til skærpelse af erhvervsrettet og bekræftet et aktuelt og fremtidigt behov for en samfundsøkonomiuddannelse med indeværende kompetenceprofil.

Hvordan er det konkret sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Den løbende dialog med aftagere har været central i udarbejdelsen af uddannelsens tværfaglige profil. Balancen mellem fokus på dybdegående økonomisk faglighed og metode kombineret med kompetencer inden for forvaltning, virksomhedsforståelse og problemløsningskompetencer er i høj grad drevet af erhvervslivets efterspørgsel. Behovsanalysen viser, at der er efterspørgsel efter samfundsøkonomiske bachelorer, der har 1) en økonomisk faglighed. Denne opnås via det samfundsøkonomiske fagmodul på 3-6 semester; 2) stærke metodekompetencer. Dette opnås via metodesøjlen, hvor de studerende har et metodekursus hvert semester; 3) projektledelseskompetencer som opnås igennem projektarbejdet, hvor der er et 15 ECTS projekt hvert semester; 4) virksomhedsforståelse som blandt andet opnås via det obligatoriske kursus i Finansiering på 6 semester; 5) kendskab til politiske organisationer og forvaltning som blandt andet opnås via bacheloruddannelsens grundkursus i Politologi. Aftagernes input har desuden bidraget til, at man har valgt at anvende redskabet R software i uddannelsens metodekurser.

Beskriv ligheder og forskelle til beslægtede uddannelser, herunder beskæftigelse og eventuel dimensionering. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsen adskiller sig fra øvrige økonomiuddannelser ved: 1) at have en pluralistisk tilgang til økonomi med en tværvidenskabelig tilgang til studiet af økonomiers dynamik og transformationsprocesser; 2) bredt samfundsvidenskabeligt fundament, da uddannelsen er den del af den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse, der starter med ét års studier inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde herunder grundkursus i Politologi, Sociologi, Økonomi, Kvalitative metode og Videnskabsteori, inden de påbegynder specialiseringen i Samfundsøkonomi; 3) gennem RUCs PPL model som giver erfaring med projektbaseret læring i virkelighedsnære problemstillinger og samarbejde med virksomheder. Kombinationen af økonomisk og metodisk faglighed, problemløsningskompetencer og fokus på bæredygtighed og grøn omstilling gør dimittenderne kvalificerede til at udfylde det kompetencegab, som behovsundersøgelsen har identificeret i det danske uddannelsessystem samt fortsætte på kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi. Der er lav ledighed på de øvrige uddannelser i Økonomi, og der er ikke indført ledighedsbaseret dimensionering.

Uddybende bemærkninger

Roskilde Universitet har undervejs i udviklingen af uddannelserne gennemført en analyse af en række eksisterende uddannelser baseret på deres indhold og erhvervsigte med henblik på at sikre, at kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi samt den samfundsøkonomiske specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse (fagmodul i Samfundsøkonomi) dels bidrager til øget sammenhæng i det danske uddannelsessystem, dels ikke resulterer i forringelser af vilkårene for de beslægtede uddannelser. Analysen er lavet på baggrund af en vurdering af uddannelsens navn, uddannelsesprofil, studieordning og beskrivelse af arbejdsmarked. Da der ansøges om prækvalifikation af både fagmodul i samfundsøkonomi samt kandidatuddannelsen i samfundsøkonomi dækker denne analyse begge uddannelser.

På baggrund heraf er følgende bachelor- og kandidatuddannelser udbudt på danske universiteter analyseret:

- Københavns Universitet, BSc. i Økonomi og cand.polit
- Aarhus Universitet, BSc. i Økonomi og cand.oecon
- Syddansk Universitet, BSc. i Økonomi og cand.oecon
- Aalborg Universitet, BSc. i Økonomi og cand.oecon

Lav ledighed på beslægtede uddannelser

Ledigheden for beslægtede økonomi uddannelser er lave og viser, at dimittenderne kommer hurtigt i arbejde. Eksempelvis viser ledighedstal fra UFM's datavarehus, at den gennemsnitlige ledighedsgrad fra 4.-7 kvartal efter dimission er på hhv. 0,7% for cand.polit. på Københavns Universitet i 2017 og 1,2 % for cand.oecon. på Aarhus Universitet (se også behovsundersøgelsens afsnit 3.1). Efter endt uddannelse forventes kandidaterne i Samfundsøkonomi at få beskæftigelse i en grad, der ligner den generelle beskæftigelsessituation for økonomer. Der er ikke indført ledighedsbaseret dimensionering på de øvrige kandidatuddannelser i Økonomi, og det forventes, at kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi ikke vil være omfattet af dimensionering. Nedenfor redegøres for hvorledes fagmodulet og kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi adskiller sig fra beslægtede uddannelser.

1. Pluralistisk tilgang til økonomi

Fagmodulet og kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi er udviklet fordi, de eksisterende økonomiuddannelser ikke i tilstrækkelig grad favner behovet for at uddanne økonomer, der kan løse klimaudfordringen. Økonomistudiet skal i højere grad forankres i pluralisme og virkeligheden frem for i abstrakte modeller. Samfundsøkonomi er en uddannelse der centrerer om pluralisme – hvor økonomi ses som videnskabeligt genstandsfelt frem for en metode – tværfaglighed, bæredygtighed og frem for alt den grønne omstilling. Fagmodulet og kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi har som sit centrale særkende en tværvidenskabelig tilgang til studiet af økonomiers dynamik og transformationsprocesser. Der tænkes forbi mainstream tilgange, så det bliver muligt at udvikle nye forretningsmodeller og nye tilgange til økonomisk politik. Kandidater fra samfundsøkonomi på RUC vil have et indgående kendskab til neoklassisk økonomi, men vil desuden og i særdeleshed mestre mere heterodokse økonomiske skoler: fra evolutionær økonomisk teori om virksomheden til økologisk økonomi og Post-Keynesiansk makroøkonomi. Uddannelsen giver studerende teoretisk og praktisk viden om økonomiske omstillingsprocesser på både mikro-, makro- og internationalt niveau, såvel som erfaring med at bringe den viden i spil i konkret, problemorienteret projektarbejde. Kombineret med matematiske, økonometriske og kodnings-kompetencer, vil den pluralistiske og pragmatiske tilgang til økonomiundervisningen give cand.oecon'er fra RUC en unik teoretisk og metodisk fleksibilitet, som vil øge deres evne til at indgå proaktivt og pragmatisk i grønne omstillingsprocesser på forskellige dele af arbejdsmarkedet. Med dette fokus vil kandidaterne have en unik profil, der vil adskille dem de øvrige økonomiuddannelser. Dette fokus understreges også igennem de to specialiseringer på kandidatuddannelsen.

2. Specialisering i grøn omstilling og bæredygtig finans

Kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi adskiller sig fra beslægtede økonomiuddannelser ved at have specialiseringer i hhv. grøn omstilling og bæredygtig finans. På kandidatuddannelsen i Økonomi på Københavns Universitet og Syddansk Universitet kan de studerende vælge en specialisering i finansiering, mens de på Aarhus Universitet kan vælge en specialisering i enten Public Policy eller Quantitative Economics. Samfundsøkonomi adskiller sig således fra de øvrige økonomiuddannelser ved at have et indbygget fokus på grøn omstilling og bæredygtig finans i uddannelsens kompetenceprofil.

3. Projektarbejde

Samfundsøkonomi adskiller sig fra de øvrige økonomiuddannelser igennem Roskilde Universitets uddannelsesmodel, hvor projektarbejde og problemorientering er to af de centrale principper. Økonomiuddannelsen på Aalborg Universitet indeholder projektarbejde, mens der på de øvrige kandidatuddannelser i Økonomi på hhv. Københavns Universitet, Syddansk Universitet og Aarhus Universitet ikke indgår projektarbejde i løbet af uddannelsen ud over bachelorprojektet og specialet.

Projektarbejdet er således med til væsentligt at adskille Samfundsøkonomi på RUC fra de øvrige økonomiuddannelser, da bacheloruddannelsen er planlagt med et 15 ECTS projekt på hvert semester, mens kandidatuddannelsen er planlagt med 10 ECTS projekt hvert semester. Som det fremgår af behovsundersøgelsen, er der efterspørgsel efter samarbejds- og projektledelseskompetencer. Projektarbejdet er derfor højt prioriteret på uddannelsen, hvilket understøttes i den høje vægtning af projektarbejde. På denne måde opøver de studerende helt fra starten af både bachelor- og kandidatuddannelsen projektledelses-, kommunikations- og samarbejdsfærdigheder, som skærpes igennem alle semestre. Med udgangspunkt i RUC's PPL-model etablerer de studerende et tæt samarbejde med potentielle arbejdsgivere og fastholder en anvendelses- og praksisorientering igennem hele studiet.

4. Bredt samfundsfagligt fundament

Fagmodulet i Samfundsøkonomi adskiller sig fra lignende bacheloruddannelser i Økonomi, da fagmodulet er en del af den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse på RUC. Det betyder, at de studerende får et bredt samfundsvidenskabeligt fundament, da bacheloruddannelsen starter med ét års studier inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde. De sidste to år specialiserer de studerende sig i bachelorfaget (Samfundsøkonomi). De to første semestre består således af grundkurser inden for samfundsvidenskaben i Politologi, Sociologi, Økonomi, Plan, rum og ressourcer, kvalitativ metode og videnskabsteori. Dette adskiller uddannelsen fra de øvrige bacheloruddannelser i økonomi ved at give et bredt samfundsvidenskabeligt fundament, inden de påbegynder specialiseringen i samfundsøkonomi. Ifølge behovsanalysen vil denne samfundsvidenskabelige generalist tilgang supplere klassiske økonomer på arbejdsmarkedet.

5. Strategisk brug af valgfag udbudt af instituttets cand.merc.-uddannelse og cand.adm.-uddannelse

Udgangspunktet for lanceringen af RUCs samfundsøkonomiske uddannelse er, at der vil være stor efterspørgsel efter økonomer, der kan forholde sig problemorienteret til bæredygtigheds udfordringer på tværs af sektorer. For yderligere at styrke kandidaternes relevans i forhold til aftagerne, er der identificeret forskellige retninger inden for deres specialisering, som de studerende kan gå efter – alt afhængig af hvilken del af arbejdsmarkedet de især sigter efter. Disse særlige retninger tilegner de studerende sig ved at bruge deres valgfag på overbygningen strategisk, det vil sige med sigte på den del af arbejdsmarkedet, de er særligt interesserede i. De studerende har derfor mulighed for at vælge valgfag udbudt af instituttets cand.merc.-uddannelse og cand.scient.adm.-uddannelse.

De tre retninger er:

Den virksomhedsøkonomiske: Studerende der især er interesserede i at være med til at drive den grønne omstilling i en virksomhed, hvad enten denne er større regional virksomhed eller en stor internationalt orienteret virksomhed, kan med fordel vælge valgfagene i Strategisk management og i Videregående strategi og finansiering udbudt af instituttets cand.merc.-uddannelse.

Den forvaltningsmæssige: Studerende med særlig interesse for at medvirke i centraladministrationens indsats for at bæredygtigheds-omstilling, kan med fordel vælge valgfagene i Policy og politik i et moderne demokrati og i Ministre og embedsmænd i centraladministrationen udbudt af instituttets cand.adm.-uddannelse.

Den internationale: Studerende der især er interesserede i at arbejde med bæredygtigheds-problematikkerne i et internationalt perspektiv – hvad enten det er som ansat i en stor dansk eksport-virksomhed eller som konsulent i en NGO med fokus på globale dynamikker – kan med fordel vælge valgfagene i International offentlig økonomi og Den grønne omstillings globale politiske økonomi.

Denne mulighed vil være med til at adskille uddannelsens kandidater fra de øvrige økonomiuddannelser.

Beskriv rekrutteringsgrundlaget for ansøgte, herunder eventuelle konsekvenser for eksisterende beslægtede udbud. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Fagmodul i Samfundsøkonomi er en del af den Samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse på RUC. De studerende tilmelder sig først deres fagmodul på 2. semester. Det forventes, at ca. 50 tilmelder sig fagmodul i Samfundsøkonomi. Da det nye fagmodul indgår som specialisering på den eksisterende samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse, vil oprettelsen ikke have konsekvenser for øvrige bacheloruddannelser, men vil udelukkende have betydning for den interne fordeling af studerende på de forskellige fagmoduler. Bacheloruddannelsen forventes at tiltrække ansøgere med interesse inden for samfundsøkonomi, der samtidig ønsker et stærkt og tværfagligt fokus på aktuelle samfundsudfordringer som bæredygtighed og grøn omstilling.

Beskriv kort mulighederne for videreuddannelse

Dimittender fra den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse, der har fagmodul i samfundsøkonomi, har retskrav til den tilhørende kandidatuddannelse i Samfundsøkonomi.

Uddannelsen forventes desuden at kunne give adgang til kandidatuddannelser på instituttets øvrige kandidatuddannelser herunder Politik og Forvaltning, Socialvidenskab og International Public Governance samt til en række kandidatuddannelser på de øvrige universiteter.

Forventet optag på de første 3 år af uddannelsen. Besvarelsen må maks. fylde 200 anslag

Fagmodul er en del af den Samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse på RUC. De studerende tilmelder sig først fagmodul på 2. semester. Det forventes, at ca. 50 tilmelder sig Samfundsøkonomi.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Mulighed for praktik er ikke lagt ind i fagmodul, men ligger som en mulighed i den retskravskandidatuddannelse fagmodul kan føre frem til.

Øvrige bemærkninger til ansøgningen

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Godkendt

Ansøgningsrunde

2022-1

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

A5 Godkendelsesbrev.pdf

Samlet godkendelsesbrev - Upload PDF-fil

Behovsundersøgelse for bachelor- og kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi

Dokumentation på efterspørgsel efter uddannelsesprofilen for en BSc. i Samfundsøkonomi og Samfundsøkonom (cand.oecon.) samt relevante bilag i forbindelse med prækvalifikationsansøgningen, Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, Roskilde Universitet 2022

Indhold

1. Baggrund for ansøgningen.....	2
2. Metode til afdækning af arbejdsmarkedsrelevans	3
2.1 Desktop analyse af relevante rapporter, artikler, jobopslag og ledighedstal	3
2.2 Aftagerundersøgelse	4
2.3 Dialog med Region Sjælland og KKR Sjælland.....	7
3. Resultater	7
3.1 Resultater fra desktop-analyse af rapporter og undersøgelser, ledighedstal samt jobopslag.....	7
3.2 Resultater fra aftagerundersøgelsen.....	9
Det private arbejdsmarked.....	9
Det offentlige arbejdsmarked	15
NGO'er og det internationale arbejdsmarked.....	21
4. Inddragelse af input fra kommende arbejdsgivere i udviklingen af uddannelsen	22
5. Konklusion	23
6. Bilag	24
Bilag 1. Kassogram og formåls-, beskæftigelse- og kompetenceprofil.....	24
Bilag 2. Kriterier til vurdering af nye uddannelser i forbindelse med kandidatreformen 2020-2022 på Roskilde Universitet	26
Bilag 3. Interviewguide	26
Bilag 4. Analyse af DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030	27
Bilag 5. Undersøgelse af udviklingen i kompetenceefterspørgslen på Djøf- arbejdsmarkedet.....	30
Bilag 6. Eksempler på jobopslag hos mulige aftagere.....	30
Bilag 7. Støtteerklæringer fra Region Sjælland og KKR Sjælland	33
Bilag 8. Rektorgodkendelse.....	33

1. Baggrund for ansøgningen

Den samfundsmæssige udvikling har de senere år været præget af dybe kriser, som den globale finanskriser, en stadig større klima- og miljømæssig krise og en politisk legitimitetskrise forårsaget af stigende økonomisk ulighed og social polarisering. En afgørende samfundsmæssig udfordring for hver af disse kriser er at udtænke og fuldføre processer, der kan gøre økonomien grønnere, mere inklusiv og mere bæredygtig. Imødekommelse af denne udfordring fordrer, at vi overskrider traditionelle fagopdelinger. Der skal tænkes forbi *mainstream* tilgange, så det bliver muligt at udvikle nye forretningsmodeller og nye tilgange til økonomisk politik, der kan give effektive modsvar på de tilbagevendende kriser.

Roskilde Universitet (RUC) ønsker at bidrage til denne opgave ved at uddanne samfundsøkonomer på såvel bachelor- som kandidatniveau (cand.oecon.).

Den samfundsøkonomiske uddannelse på Roskilde Universitet har som sit centrale særkende en tværvidenskabelig tilgang til studiet af økonomiers dynamik og transformationsprocesser på såvel det regionale, nationale og internationale niveau. Med det fokus vil vores kandidater have en unik profil, der vil klæde dem usædvanligt godt på til at tackle de samfundskriser, vi står overfor. Kandidatuddannelsen tilbyder to specialiseringer: ”Grøn omstilling” og ”Bæredygtig finans”. Uddannelsen vil have fokus på økologisk økonomi og på at begrebsliggøre de sociale, politiske og økonomiske udfordringer, der er forbundet med at skabe en omstilling til en CO2 neutral økonomi.

Kandidatreform på Roskilde Universitet

Kandidatuddannelsen Samfundsøkonomi blev foreslået i regi af Roskilde Universitets beslutning om at reformere alle sine kandidatuddannelser. Med reformen udfases den hidtidige kombinationskandidatstruktur og hovedparten af det kandidatudbud, som universitets bestyrelse godkendte d. 19. november 2020, er udløbere af hidtidig kendte uddannelser. Samfundsøkonomi blev vurderet og besluttet i lyset af kandidatreformen. Da der er tale om nye udbud, kræves der prækvalifikation.

Med kandidatreformen ønsker universitetet at tydeliggøre RUC’s uddannelsesmæssige profil – den problemorienterede projektlæringsmodel (PPL) – over for studerende og aftagere og at styrke forskningsbaseringen. Reformen tager udgangspunkt i universitets strategiske ambitioner om uddannelser med langsigtet relevans (kritisk nødvendighed) og internationalt niveau. De nye uddannelser er karakteriseret ved tydelig grundfaglig fundering, tværfaglig forskningsbasering og en problemorienteret tilgang. Bestyrelsen vurderer, at de 30 kandidatuddannelser samlet set vil give den nødvendige kritiske masse af studerende til at sikre et godt studiemiljø, en tydelig kandidatprofil og en fornuftig uddannelsesøkonomi.

Kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi vurderes at være samfundsengageret, kritisk nødvendig, tværfaglig, forskningsbaseret og med en klar kompetenceprofil og arbejdsmarkedsrelevans (jf. kandidatreformens vurderingskriterier, se bilag 2). Med en unik uddannelses- og arbejdsmarkedsprofil passer Samfundsøkonomi derudover ind i det samlede udbud af samfundsvidenskabelige kandidatuddannelser på Roskilde Universitet, der også tæller cand.merc., cand.scient.adm., og cand.scient.soc-uddannelser. Hvor majoriteten af RUC’s nye kandidatuddannelser udbydes fra 1. september 2022, forventes kandidatuddannelsen i

Samfundsøkonomi udbudt fra 1. september 2025. Den tilhørende specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse (fagmodul i Samfundsøkonomi) forventes udbudt fra 1. september 2023.

Uddannelsen i Samfundsøkonomi forventes desuden at bidrage til Roskilde Universitets planer om at udbygge de regionale uddannelsesaktiviteter som eksisterer rundt om i Region Sjælland frem mod 2025 ved at indgå regionale uddannelsespartnerskaber med flere sjællandske byer.

Roskilde Universitet søger derfor om godkendelse af en kandidatuddannelse i Samfundsøkonomi (cand.oecon) samt tilhørende samfundsøkonomisk specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse (fagmodul i Samfundsøkonomi). Herværende behovsundersøgelse dækker begge uddannelser. Studerende på den samfundsøkonomiske specialisering på bacheloruddannelsen vil opnå retskrav til kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi.

2. Metode til afdækning af arbejdsmarkedsrelevans

Som led i udviklingsarbejdet med kandidatuddannelsen i samfundsøkonomi og den tilhørende specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse, har Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv lavet en undersøgelse af behovet for og relevansen af uddannelserne på arbejdsmarkedet.

Undersøgelsen består primært af en desktop-analyse af relevante rapporter og jobopslag, en aftagerundersøgelse og en dialog med interessenter i Region Sjælland. Uddannelsen har desuden været i intern høring på universitetet.

2.1 Desktop analyse af relevante rapporter, artikler, jobopslag og ledighedstal

Afdækningen af arbejdsmarkedsrelevans har taget udgangspunkt i relevante rapporter og artikler, der afdækker behovet for samfundsøkonomiske kandidater på et fremtidigt arbejdsmarked. I analysen indgår:

- Djøfernes arbejdsmarked frem mod 2030. Udbud af og efterspørgsel efter samfundsvidenskabelig og erhvervsøkonomisk arbejdskraft. Udarbejdet af DAMVAD for DJØF. November 2011 (se resumé i bilag 4).
- Undersøgelse af udviklingen i kompetenceefterspørgslen på Djøf-arbejdsmarkedet fra 2018 (se resumé i bilag 5).
- Kortlægning af kommunernes forankring af klima i budgetprocessen foretaget af Kommunernes Landsforening (KL, 2021, <https://www.kl.dk/nyheder/os/raaderum/nr-36november-2021/klima-i-budgetprocessen-viser-vejen-i-den-groenne-omstilling/>).

Desuden indgår ledighedstal for beslægtede uddannelser i undersøgelsen. Data er hentet fra Uddannelses- og Forskningsministeriets Datavarehus.

Analyse af jobopslag

Der er foretaget en søgning efter relevante stillingsopslag for kandidater i Samfundsøkonomi for at afdække om uddannelsens erhvervssigte afspejles i jobopslag. Søgningen er primært foretaget på jobnet.dk. Der er vedlagt udvalgte eksempler på jobopslag i bilag 6.

2.2 Aftagerundersøgelse

Datagrundlaget for aftagerundersøgelsen omfatter: A) møder i instituttets aftagerpanel og B) interviews med aftagere foretaget i efteråret 2021

Ad A) Aftagerpanelinddragelse

Der blev afholdt møder i aftagerpanelet på Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv i sommeren og efteråret 2020 samt i efteråret 2021. Aftagerpanelet består af 20 aftagere, der dækker forskellige dele af arbejdsmarkedet, som instituttets uddannelser henvender sig til. Panelet mødes 2-3 gange årligt. Formålet med møderne i 2020 var primært at få aftagernes input til den indledende udvikling af de nye kandidatuddannelser i forbindelse med kandidatreformen. Der blev afholdt aftagerpanelmøde i juni 2020, hvor deltagerne forud for mødet modtog et bruttokatalog over instituttets forslag til nye kandidatuddannelser herunder Samfundsøkonomi og den tilhørende specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse. På mødet skulle aftagerne kvalificere og skærpe de foreløbige uddannelsesbeskrivelser og drøfte spørgsmålet ”Hvordan sikrer vi, at vores nye uddannelser er samfundsrelevante og bidrager til samfundsudviklingen?”.

På aftagerpanelmødet i november 2020 modtog deltagerne forud for mødet et opdateret bruttokatalog med de nye kandidatuddannelser samt en beskrivelse af, hvordan det enkelte uddannelsesforslag opfylder de nedsatte vurderingskriterier jf. bilag 2. På mødet skulle aftagerne drøfte tre spørgsmål: 1) ”Er der kommentarer til relevansen af kompetencer og læringsmål i forhold til arbejdsmarkedet?” 2) ”Er det tydeligt, hvad den studerende forventes at kunne efter at have afsluttet uddannelsen? Hvis ikke, er der forslag til, hvordan det kan tydeliggøres over for aftagere, hvad de studerende har opnået af kompetencer?” og 3) ”Er det tydeligt, hvor og hvordan arbejdsmarkeds- og praksisnærhed indgår i uddannelsen? Hvis ikke, hvordan kan det tydeliggøres?”. Tabel 2 viser en oversigt over, hvilke aftagere, der deltog i gruppearbejdet om Samfundsøkonomi på aftagerpanelmødet (hele aftagerpanelet blev præsenteret for og havde lejlighed til at kommentere på alle uddannelser).

På aftagerpanelmødet i december 2021 modtog deltagerne forud for mødet en formålsbeskrivelse, kompetenceprofil, erhvervssigte samt beskrivelse af de enkelte uddannelseselementer for både kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi og specialiseringen på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse. På mødet skulle aftagerne kvalificere og skærpe de foreløbige uddannelsesbeskrivelser og drøfte spørgsmålene 1) ”Hvad er dine umiddelbare tanker om den nye uddannelse ift. arbejdsmarkedsbehov og relevans?” 2) ”Hvordan vurderer du relevansen af de to specialiseringer i hhv. grøn omstilling og bæredygtig finans på kandidatuddannelsen?” 3) ”Er der centrale kompetencer, der mangler i uddannelsens kompetenceprofil?” 4) ”Har du en holdning til, at en del af uddannelsens kurser udbydes på engelsk?” og 5) ”Kan din virksomhed/organisation aftage kandidater fra denne uddannelse?”.

Ad B) Interviewundersøgelse

På baggrund af de indledende analyser og inputs fra instituttets aftagerpanel besluttede instituttet og universitetsledelsen at fortsætte udviklingen af den nye kandidatuddannelse og specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse. Som led i det videre udviklingsarbejde og prækvalifikation af uddannelserne igangsatte Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv i efteråret 2021 en interviewundersøgelse af interessen for disse kandidater på det danske arbejdsmarked. Alle interviews er foretaget via Microsoft Teams. Efter aftale med respondenterne blev interviewet optaget digitalt med henblik på efterfølgende tematisk analyse. Efter de relevante analyser var foretaget, blev lydfilerne slettet efter aftale med respondenterne. Forud for interviewet har deltagerne fået tilsendt formålsbeskrivelse, kompetenceprofil og erhvervsstigte, mål og indhold for de enkelte uddannelseselementer og en interviewguide (se bilag 3 for interviewguide). Der er sendt en skriftlig henvendelse til 32 aftagere fra et dækkende arbejdsmarked, hvoraf 13 har svaret og deltaget i interviews.

Eftersom uddannelsen forventes at have to mulige specialiseringer, er der også to forskellige retninger ift. beskæftigelse og potentielle arbejdsgivere (se tabel 1). Aftagerundersøgelsen inddrager derfor potentielle arbejdsgivere, der tilsammen dækker arbejdsmarkedet for både specialisering i grøn omstilling og bæredygtig finans, og dækker både det private og offentlige arbejdsmarked. De udvalgte aftagere er primært direktører og ledere inden for de relevante brancher. Undersøgelsens respondenter er altså hovedsageligt personer, som har ansættelsesansvar og/eller må forventes at have et generelt strategisk ansvar i deres organisation eller virksomhed. En del af respondenterne udgøres af medarbejdere med høj faglig ekspertise, specialisering og indsigt inden for områder relevante i forhold til uddannelsen i Samfundsøkonomi. Den samlede respondentgruppe kan på denne baggrund give kvalificerede vurderinger af behovet på deres arbejdspladser. Tabel 2 viser en oversigt over hvilke aftagere, der har deltaget i undersøgelsen.

Tabel 1. Potentielle arbejdsgivere for kandidater med en samfundsøkonomisk uddannelse

Specialisering	Grøn omstilling (GRO)	Bæredygtig finans (BFI)
Privat sektor	Store internationale virksomheder med base i Danmark (Novo; Vestas; Ørsted etc.) Mindre virksomheder med speciale i grønne teknologier (fx., Fischer Lighting) Konsulentvirksomheder med fokus på grøn omstilling (fx, Innovayt a/s)	Store banker (Danske Bank, Nordea, Jyske Bank, Sydbank, Spar Nord, Arbejdernes Landsbank, Nykredit etc); Pensionselskaber (PFA, Danica, ATP, mm.); Andre finansielle institutioner med afdelinger i DK (FIH Partners, Carnegie mm.).
Offentlig sektor	Ministerier og styrelser (fx Klimaministeriet, Miljøministeriet, Erhvervsstyrelsen, Energistyrelsen), Eksportkreditrådet (EKF), Kommunernes Landsforening (KL), Kommunerne, Regionerne , Danmarks Statistik	Finansministeriet Erhvervsministeriet Nationalbanken Finanstilsynet
Interesse-organisationer	SMV-Danmark, Synergi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, TUC/FH	Finans Danmark, Finansforbundet, Forsikring og Pension
NGO'er	CONCITO, CEPOS, Oxfam-Ibis, CEVEA, Nyt Europa, ActionAid	
Internationalt arbejdsmarked	EU (fx Det europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø, Den Europæiske centralbank, Den Europæiske investeringsbank, Europa kommissionen, Det europæiske råd, Europa parlamentet	

Tabel 2. Liste over aftagere

Navn	Organisation/titel	Aftagerpanelmøder	Interviews efterår 2021
Trine Pertou Mach	Bestyrelsesmedlem, Action aid	X	
Henrik Rønsbo	Afdelingsleder, Dignity Dansk institut mod tortur	X	
Malthe Hertz Jansen	Konsulent, Deloitte	X	
Michael Basland	Director of Communications, Mastercard	X	
Lars Kloppenborg	Udviklingschef, Aarhus Kommune	X	
Sine Skov	NIRAS, NYPA strategi director	X	
Eva Egesborg Hansen	Ambassadør, Danmarks ambassade i Island, Udenrigsministeriet	X	
Anna Louise Wittenberg	Chief EU adviser at GCPHEU	X	
Thomas Flensted Behrens	Head of Human Resources, Siemens	X	
Henrik Kolind	Kommunaldirektør, Roskilde Kommune	X	X
Anders Windinge	Chefkonsulent, Kommunernes Landsforening, Økonomisk Politisk Center		X
Thomas Tranekær	Cheføkonom, Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen. Fhv. kontorchef i Finansministeriet		X
Martin Andersen	Head of Finance, ATP		X
Jette Haarup-Jensen	Forretningsudviklingsdirektør, Arbejdernes Landsbank		X
Majbritt Korsgaard Sigaard	Seniorkonsulent, Nykredit, HR Development		X
Uffe Lembo	Chefkonsulent, Nykredit, Eksterne relationer og samfundsansvar		X
Martin Bach	Direktør, Spar Nord, Kommunikation og forretningsudvikling		X
Jesper Berg	Direktør, Finanstilsynet		X
Kirsten Balling	Afdelingsdirektør, Danmarks statistik, Økonomisk Statistik		X
Mads Falkenfleth	Analytiker, Concito		X
Ashlee Shaun Meyer	Global Talent Attraction Manager, Vestas		X
Søren Winther Lundby	Aarhus Kommune, Programkontoret for klima i Teknik og Miljø. Tidligere sekretariatsleder i Nyt Europa.		X

2.3 Dialog med Region Sjælland og KKR Sjælland

Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv har været i dialog med KKR Sjælland og Region Sjælland om behovet for kandidater i Samfundsøkonomi. Begge organisationer har udformet et støttebrev til Roskilde Universitet jf. bilag 7, hvor de udtrykker opbakning til uddannelserne.

Gyldighed og pålidelighed i forhold til konklusionen

I aftagerundersøgelsen er der lagt vægt på at inddrage mulige aftagere fra alle de dele af arbejdsmarkedet, hvor kandidaterne forventes at finde beskæftigelse. Den samlede aftagergruppe repræsenterer derfor både det offentlige og private arbejdsmarked og de to specialiseringer i hhv. grøn omstilling og bæredygtig finans.

Høring internt på Roskilde Universitet

Uddannelsen har været i intern høring på Roskilde Universitet. Instituttets studienævn og Institutrådet er ligeledes blevet hørt, da de i oktober 2020 drøftede og kvalificerede instituttets oplæg til det kommende kandidatuddannelsesudbud med fokus på at underbygge uddannelsernes særlige og distinkte profiler i forhold til studenterattraktion og rekruttering samt employability og arbejdsmarkedsrelevans. Uddannelsen har derudover været i høring hos Akademisk råd og Universitetsledelsen, inden godkendelse i RUC's bestyrelse.

3. Resultater

Som redegjort for i forrige afsnit er der i perioden juni 2020-december 2021 foretaget desktop-analyse samt en systematisk aftagerdialog, der præsenteres og dokumenteres i dette afsnit. På baggrund af undersøgelserne vurderer Roskilde Universitet, at kandidatuddannelsen og den tilhørende specialisering på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse vil have sin relevans på et fremtidigt arbejdsmarked.

3.1 Resultater fra desktop-analyse af rapporter og undersøgelser, ledighedstal samt jobopslag

Desktopanalyserne udført i efteråret 2021 viser nedenstående resultater.

Analyser og rapporter: behov for kandidater i samfundsøkonomi med projektledelseskompetencer

Aftagernes udtalelser om behovet for samfundsøkonomiske kandidater stemmer overens med de konklusioner, der bliver draget i en undersøgelse af DJØFernes arbejdsmarked frem mod 2030 foretaget af DAMVAD, jf. et resumé af denne rapport i bilag 4. Rapporten analyserer DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030 samt den fremtidige udvikling af behovet for DJØF'ere i Danmark. DJØF'ere skal her forstås som gruppen af samfundsfaglige universitetsuddannelser herunder økonomi kandidater. Rapporten forudsiger, at der i 2030 vil mangle ca. 20.000 DJØF'ere, og der vil være en mangel på især økonomer jf. tabel 2.1 vedrørende mismatch i forhold til efterspørgsel på DJØF'ere i bilag 4. Rapporten forudsiger, at der vil være en mangel på 4.999 økonomer i 2030. En af de anbefalinger, rapporten kommer med, er at øge optaget på de uddannelser, hvor det forudsiges, at der vil mangle kandidater (www.djoef.dk /DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod

2030. Udarbejdet af DAMVAD for DJØF. November 7 2011. s. 3-6), jf. bilag 4. Det kan altså udledes, at der vil være behov for kandidater i Samfundsøkonomi på det danske arbejdsmarked.

En undersøgelse af udviklingen i kompetenceefterspørgslen på Djøf-arbejdsmarkedet foretaget af Højbjerg Brauer Schultz i 2018 viser, at der er en stigende efterspørgsel efter problemløsningskompetencer jf. bilag 5. I Djøf-jobopslag efterspørges der 50 pct. flere problemløsningskompetencer end i et gennemsnitligt akademikerjob. Problemløsning fremhæves som en af de vigtigste kompetencer for størstedelen af Djøf-profilerne. Problemløsningsfærdigheder indebærer, at man er i stand til at identificere komplekse problemer, at vurdere forskellige løsningsmuligheder, at vælge den rette løsning og løse problemerne.

Bachelor og kandidater fra Samfundsøkonomi opnår problemløsningskompetencer igennem Roskilde Universitets uddannelsesmodel, hvor projektarbejde og problemorientering er to af de centrale principper. Problemløsningskompetencer efterspørges også af aftagerne. Dette uddybes i afsnit 3.2, der gennemgår resultater fra aftagerundersøgelsen.

Lav ledighed på beslægtede økonomiske kandidatuddannelser

Ledighed for beslægtede økonomiske kandidatuddannelser er lave og viser, at dimittenderne kommer hurtigt i arbejde. Eksempelvis er den gennemsnitlige ledighedsgrad fra 4.-7 kvartal efter dimission på hhv. 0,7% for cand.polit. på Københavns Universitet i 2017 og 1,2 % for cand.oecon. på Aarhus Universitet (tabel 3). Efter endt uddannelse forventes kandidaterne i Samfundsøkonomi at få beskæftigelse i en grad, der ligner den generelle beskæftigelsessituation for økonomer.

Universitet	Kandidatuddannelse	Antal fuldførte			Ledighedsgrad		
		2015	2016	2017	2015	2016	2017
KU	Økonomi (cand.polit.)	183	281	223	1,3 %	1,7 %	0,7 %
AU	Økonomi (cand.oecon.)	-	141	119	-	2,2 %	1,2 %
SDU	Økonomi (cand.oecon.)	56	91	-	6,6 %	5,5 %	-
AAU	Økonomi (cand.oecon.)	16	19	24	0,6 %	11,5 %	10,2 %

Tabel 3. Antal fuldførte dimittender ved beslægtede kandidatuddannelser og de tilhørende ledighedsgrader for årene 2015-2017. Ledighedsgraderne er opgjort som et gennemsnit af ledighedsprocenten for 4.-7 kvartal efter dimission. Kilde: Udtræk fra Uddannelses- og Forskningsministeriets Datavarehus.

Analyse af jobopslag

En søgning efter relevante stillingsopslag for kandidater i Samfundsøkonomi viser, at der er relevante stillinger i de virksomheder og organisationer som nævnes i uddannelsens erhvervsigte. I forbindelse med aftagerinterviews bekræftes det, at kandidaterne i Samfundsøkonomi ville være relevante til de opslåede stillinger. Der er vedlagt to eksempler på relevante stillingsopslag som hhv. ”Akademiker til Klimaministeriets Center for Grøn omstilling” og ”Finance Business Partner til investeringsforretningen i ATP” jf. bilag 6.

3.2 Resultater fra aftagerundersøgelsen

Afsnittet gennemgår behov og relevans på henholdsvis det private og offentlige arbejdsmarked, samt hvilke kompetencer interviewpersonerne efterspurgte og peger på, hvor på uddannelsen disse kompetencer opnås. Beskrivelserne samles under overskrifterne 'Behovets profil', 'Behovets omfang' og 'Aftagernes input til uddannelsesudviklingen'. Afsnittet afsluttes med et blik på efterspørgslen på det internationale arbejdsmarked særligt i EU. Afsnit 4 opsummerer, hvordan inputs fra kommende arbejdsgivere er anvendt i udviklingen af uddannelsen.

Det private arbejdsmarked

Behovets profil

Det forventes, at en stor del af kandidaterne i Samfundsøkonomi vil finde beskæftigelse på det private arbejdsmarked. Kandidaterne vil bl.a. kunne finde beskæftigelse som økonomer, analytikere, projektledere og konsulenter hos private virksomheder der arbejder med grøn omstilling eller bæredygtig finans. Det kan være hos store virksomheder som Vestas, Ørsted, Novo eller i mindre virksomheder med speciale i grønne teknologier som fx Fischer Lighting. Det kan ligeledes være i konsulentvirksomheder med fokus på grøn omstilling fx Innovayt a/s eller i den finansielle sektor hos større danske banker og pensionselskaber eller i revisionsbranchen. Se også tabel 1 i afsnit 2 med potentielle arbejdsgivere for kandidater med en samfundsøkonomisk uddannelse.

Aftagerundersøgelsen viser, at kandidater i Samfundsøkonomi vil være relevante i den finansielle sektor i de større danske banker, hvor der er et øget fokus på bæredygtig finans og grøn omstilling. En aftager fra Arbejdernes Landsbank udtaler:

"Det er ret interessant, og der sker meget i øjeblikket i forhold til koblingen mellem økonomi og det bæredygtige og i forhold til de klimaudfordringer, vi står over for. Der er ingen tvivl om, at den kobling har vi ikke ret mange folk i Danmark, der kan. Så der er helt klart noget i den trekant i forhold til samfundsøkonomi, noget virksomhedsøkonomi og noget bæredygtighed, som er rigtig interessant, og hvor der helt sikkert vil være potentiale for at bygge videre. Jeg tror også, at der er mange unge mennesker, som vil syntes, at det er interessant. Så den kombination virker som en god grundlæggende ide" (Arbejdernes Landsbank).

En aftager fra Nykredit udtrykker ligeledes, at uddannelsen er relevant:

"Det er helt rigtigt set, at vi får brug for kandidater og studerende i fremtiden, der har fundament i at forstå bæredygtighed, og hvilken betydning det har for samfundet og for virksomhederne. Det er noget, der fylder i vores virksomhed i rigtig mange dele af organisationen. Og vi har brug for at vinkle vores forretning og udvikling, så det hele tiden har sigte for det bæredygtige. Derfor er trenden helt sikkert rigtig. Vi skal alle sammen på sigt kunne tænke bæredygtighed ind i forretningen på rigtig mange områder" (Nykredit).

En aftager fra Spar Nord udtrykker også, at det er relevant, og der vil komme et stigende behov for kandidater med disse kompetencer:

”Jeg syntes faktisk, at det er relevant. Og når jeg siger det, er det ikke fordi, det kommer bag på mig, men jeg tror, at det er relevant, og jeg ved, at I har fat i noget her, der kommer til at fylde markant mere rundt omkring i erhvervslivet, end det gør i dag. Vi har kun set toppen af isbjerget. Det er jeg ret sikker på. Det er der to årsager til. Den ene årsag er, at forbrugerne, når vi taler finans og bank, så er ESG [Environment, Social and Governance, et koncept til vurdering af bæredygtighed mm] og arbejdet med alt, hvad der ligger rundt omkring ESG - som jo ikke kun er bæredygtighed - det er ikke noget forbrugerne kigger voldsomt meget på i deres valg af bank i dag. Men det kommer til at fylde mere og mere, det er der ikke nogen tvivl om på produktsiden, de investeringsmuligheder vi tilbyder vores kunder, hvor grønne er de. Det er en bevidsthed, som fylder enormt meget. Det fylder bare ikke hos forbrugerne, når de køber finansielt endnu. Men det kommer det til at gøre, og det kommer kun til at gå én vej herfra. Så det betyder, at der vil være et øget behov for at tænke i den her retning. Så er der også et andet element som er, at lovgivningen på det her område, virkelig er tungt. Det er massivt, og det stiller enormt store krav til afrapportering og governance her i banken. Så der er flere ting, der skubber på den her udvikling i øjeblikket” (Spar Nord).

En aftager fra Nykredit udtrykker, at kandidaternes kompetencer kan være relevante flere forskellige steder i banken:

”Jeg prøvede at tale med en af forretningsområderne ift., hvor det er i vores forretning, at vi får brug for medarbejdere, der har det her fundament og forståelsen for bæredygtighed. Og det kan vi se rigtig mange steder. Det kan både være ift., når vi skal udvikle vores produkter, når vi skal sætte risikomodeller op, når vi skal lave virksomhedsanalyser, når vi skal stykke en kreditproces sammen, hvordan betragter vi de kunder, som vi skal give nogle lån ift. hvordan de håndterer ESG faktorer” (Nykredit).

En aftager fra ATP udtrykker også, at kandidaterne kan være relevante i pensionssektoren, og at særligt specialiseringen i bæredygtig finans, vil være relevant:

”Meget spændende. Det er helt naturligt, at refleksionen er der. Der behov for at skalere op på viden omkring dette. Specialiseringen i bæredygtig finans er relevant for pensionssektoren i højere grad end grøn omstilling er” (ATP).

Det forventes også, at kandidater vil finde beskæftigelse hos større private virksomheder, der arbejder med grøn omstilling og bæredygtighed. En aftager fra Vestas udtrykker, at uddannelsen er relevant og bekræfter, at kandidaterne er relevante i forhold til ansættelse i virksomheden:

”Det er meget relevant. Og det kunne være relevant på vores graduate tracks, og de åbninger vi har for førstegangsyndtræden på jobmarkedet. Helt sikkert. Det er svært at sætte

tal på, men ja vi kunne helt sikkert aftage nogen af dem. Og specielt fordi vinklingen på kandidaten er inden for den grønne agenda både finansielt og inden for sustainability, så jeg tror helt sikkert, at I har fat i den lange ende. Og der er et behov for det. Det havde ikke gjort noget, hvis den var kommet for 4 år siden, så man havde nogen af dem allerede nu. Men sådan kan man altid være bagklog. Og så tror jeg, at man skal engagere nogle fede virksomheder til at komme og holde nogle forelæsninger, lav noget case samarbejde med dem, og lad os aftage dem allerede i processen for også at hjælpe med at vinkle. Det ville vi også elske, hvis I har behov for det. Om det er på forelæsningsbasis eller projektsamarbejde så ræk endelig ud” (Vestas).

Det påpeges, at kandidaterne kan være relevante i forskellige typer af stillinger hos Vestas:

”Jeg ser to spor i denne her uddannelse. Der hvor vi har nogle siddende in house lige nu, som minder om denne her type kandidater, er i en mere analytisk funktion, hvor man går ind og kigger på, hvis vi skal det her, kan man så gå ind og beregne på en eventuel effekt af det rent samfundsmæssigt - så nogle mere analytiske roller. Vi har også nogen, der lander i HR. Så jeg ser, at man kan gå den der mere hardcore, analytiske kvantitative vej, og så er der nogle, der vælger den mere kvalitative vej, som jeg ikke umiddelbart tænker ligger tæt op ad kandidaten, men jeg tænker, at man kan drage fordel i at sidde i den mere kvalitative rolle, fordi man også har den kvantitative baggrund. Og så er jeg også nysgerrig på, om man på sigt kommer til at se sådan nogle kandidater i mere kommercielle roller. Ikke nødvendigvis ift. branding men fx ift. strategi, som jo også bliver anset som en kommerciel rolle” (Vestas).

Aftagerne fra den finansielle sektor udtrykker, at både specialiseringen i bæredygtig finans og grøn omstilling vil være relevant forskellige steder i virksomheden:

”I vores økonomiafdelinger vil det være relevant med specialiseringen i bæredygtig finans. Den anden del i forhold til grøn omstilling vil være vældig relevant i vores konceptudviklings settings, og der hvor man kigger på, hvordan man understøtter virksomhederne med den grønne omstilling, der skal til ift., at de også har en bæredygtig forretningsplan på sigt. Så det er to forskellige steder i banken, hvor det vil være relevant” (Arbejdernes Landsbank).

I specialiseringen bæredygtig finans på kandidatuddannelsen får de studerende de værktøjer og den indsigt, der er nødvendig for at udvikle finansielle strategier, der skaber værdi for samfundet og investerer i en bæredygtig fremtid fx igennem kurset Bæredygtig Finansiering. En aftager udtrykker, at dette giver de studerende en fordel, i forhold til hurtigere at kunne varetage relevante opgaver i banken:

”Her er det mere klassisk sustainable finance i forhold til, at du skal forstå, hvordan regnskabslovgivningen er sat sammen, og hvad er det for nogle tiltag, der kommer nu i

forhold til at kunne måle på bæredygtighedsagendagen osv. Kandidaterne fra denne uddannelse ville nok hurtigere kunne komme ind og tage en rolle. For i dag er det noget du lærer ved at have arbejdet med det i forskellige positioner; det er ikke noget, du uddanner dig til” (Arbejdernes Landsbank).

En aftager fra pensionssektoren udtrykker, at begge specialiseringer på kandidatuddannelsen kan være relevante forskellige steder i organisationen:

”I backoffice funktioner og finance delen kunne der også sagtens være nogle muligheder. Og alle de her ting vil være mest relevante i forhold til specialiseringen i bæredygtig finans. I forhold til grøn omstilling er det inden for et område, som er vokset væsentlig i ATP, og generelt i sektoren, og det er vores arbejde med ESG. Så det med økonomisk og social governance og agere i det felt, det kræver en del viden om både det politiske, det lovgivningsmæssige og omdømme som man skal ind og vurdere. Det er et område, som vokser væsentligt. I forhold til noget kommunikation kunne det også være relevant at have denne baggrundsviden om det” (ATP).

Det påpeges således, at der kommer et øget fokus på bæredygtig finans og grøn omstilling i pensionssektoren, hvor kandidater i samfundsøkonomi vil være relevante. Det øget fokus på grøn omstilling og bæredygtighed i pensionssektoren bekræftes også i en pressemeddelelse fra d. 28. oktober 2021, hvor ATP skærper klimaambitionerne ved 200 mia. kr. i grønne investeringer i 2030 og 100 mia. i 2025. Her udtaler den administrerende direktør i ATP: ”for det første er det åbenlyst for enhver, at klimaet på kloden har brug for grøn omstilling og konkret handling nu. Det er bl.a. derfor, vi nu kommer med en konkret udmelding allerede til 2025. For det andet vil den grønne omstilling være en fantastisk mulighed for at skabe gode afkast over de næste mange år. Det skyldes ikke mindst, at der indenfor rigtig mange sektorer skal findes nye forretningsmæssige løsninger på eksisterende klimaudfordringer” (ATP, <https://www.atp.dk/nyheder-og-indblik/atp-skaerper-klimaambitionerne-200-mia-kr-i-groenne-investeringer-i-2030-og-100>).

En aftager fra Vestas, udtrykker ligeledes, at begge specialiseringer kan være relevante forskellige steder i virksomheden:

”Ift. bæredygtig finans så har vi en afdeling for Invest and relations, hvor man har arbejdet på investment portefølge. Jeg kan ikke huske, hvad kravene var, men man sagde, at 50% af de investers man har i Invest and relations, de skal være sustainable virksomheder. Så der tænker jeg, at man kan tænke bæredygtig finans endnu mere ind, end man gør i forvejen - for det kan man 100%. Ift. specialiseringen i grøn omstilling er det jo det, vi lever af. Og der er nogle markeder, vi ikke har kigget ind i endnu. Man kan tænke endnu mere grønt også i virksomheden. Det er afgjort relevant. Jeg tænker, at det er fremtiden langt hen ad vejen” (Vestas).

Behovets omfang på det private arbejdsmarked

Aftagerne fra det private arbejdsmarked udtrykker en interesse i at aftage kandidaterne og vurderer, at det er realistisk at afsætte 50 kandidater årligt på tværs af det private og offentlige arbejdsmarked:

”50 kandidater om året er overhovedet ikke urealistisk. Vi ville elske at aftage. Og Ørsted ville aftage. Jeg tænker, at der er nogle stykker, som vil række ud efter de her kompetencer. Det er svært at sige, men jeg tænker i hvert fald, at man bare her på hovedkontoret kan ansætte måske 5-10 om året - og flere hvis de er mobile” (Vestas).

En aftager fra Arbejdernes Landsbank udtrykker også, at der er et behov for kvalificeret arbejdskraft:

”Vi er udfordret på, at vores arbejdsmarked simpelthen er så presset, at der ikke er flere hoveder til os. Det kan vi tydeligt mærke. Så det at få de unge så hurtigt som muligt tilstrækkeligt kvalificeret til, at vi kan bruge dem direkte med det samme, er jo rigtig vigtigt” (Arbejdernes Landsbank).

En aftager fra ATP udtrykker også, at der er relevante stillinger for kandidaterne i organisationen:

”I ATP er vi 3000 ansatte, og der er 150 ansatte i den enhed, der foretager investeringerne. Ud af de 150 er det ca. 1/3, der ville være oplagte for disse kandidater. På nuværende tidspunkt ansætter vi typisk polit, oecon'er og cand.merc.'er” (ATP).

I forbindelse med interviewet med ATP var der opslået en relevant stilling som Finance Business Partner til investeringsforretningen i ATP (se bilag 6). Det blev bekræftet, at kandidater i samfundsøkonomi ville komme i betragtning til denne type stilling:

”De ville helt sikkert komme i betragtning, utvivlsomt. Der sidder vi netop med hands on håndtering af de her alternative investeringer. Det ville være helt naturligt, at de kunne komme ind der og ville uddannelsesmæssigt også have nogle fordele” (ATP).

I støttebrevet fra Region Sjælland udtrykkes der også stor opbakning til oprettelsen af en samfundsøkonomisk bachelor- og kandidatuddannelse, da ”den bidrager til, at Region Sjællands borgere kan uddanne sig i regionen. Det er vigtigt, fordi mange unge ofte bosætter sig i nærheden af universitetet efter endt uddannelse. Og lige så vigtigt, så vil uddannelsen give offentlige arbejdspladser og private virksomheder i Region Sjælland adgang til kvalificerede medarbejdere, der kan bidrage til den grønne og bæredygtige omstilling” (Region Sjælland, bilag 7).

I støttebrevet fra KKR Sjælland udtrykkes der ligeledes opbakning til oprettelse af uddannelserne, da ”uddannelser placeret i nærområdet er medvirkende til, at det er lettere at rekruttere færdiguddannede. En placering af uddannelsen på RUC vil derfor være et godt bidrag til, at lokale/regionale virksomheder har mulighed for at rekruttere kvalificeret arbejdskraft inden for uddannelsens område” (KKR Sjælland, bilag 7).

Roskilde Universitet planlægger at udbygge de regionale uddannelsesaktiviteter som eksisterer rundt om i Region Sjælland frem mod 2025. Det vil ske ved at videreudvikle eksisterende aktiviteter og samarbejde, så der bliver skabt endnu bedre rammer for, at kandidatstuderende kan komme i praktik eller indgå i projekt og specialesamarbejder med regionale aktører. Det er endnu ikke fastlagt, hvilke uddannelser og kommuner der skal indgå i det styrkede samarbejde frem mod 2025. Der er i første omgang igangsat dialog med Næstved, Holbæk og Nykøbing F. Det er ambitionen, at den nye uddannelse i Samfundsøkonomi skal bidrage til de regionale uddannelsespartnerskaber i Region Sjælland.

Private aftagernes input til udvikling af uddannelsen

Virksomhedsforståelse

Aftagerne fra det private arbejdsmarked udtrykker, at det vil være en fordel at koble det samfundsøkonomiske med en grundlæggende virksomhedsforståelse:

”Hvis vi tager udgangspunkt i det vi ved om økonomistuderende og samfundsstuderende - dem har vi jo i alle mulige forskellige roller her. Og de mangler en business forståelse, hvis man kommer ind i et hus som Vestas. Den helt overordnede forståelse af; hvordan fungerer en supply chain i en virksomhed. Det er der rigtig mange, der ikke forstår, hvis man ikke har læst på CBS. Forretningsforståelse og hvordan en virksomhed er opbygget kan lyde simpelt, når vi snakker kandidatniveau, men de fleste kommer fra nogle meget empiriske studier ift. hvad man gør fra handelshøjskoler. Der hvor jeg specielt ser en forskel, er blandt de, der er cand.merc., og de der er cand.oecon. Det er begge økonomiske uddannelser, men der er en verden til forskel. Cand.merc. har i højere grad business forståelse, hvor de derimod ikke er ligeså kvantitative som cand.oecon. Hvis man på en måde kunne koble det samfundsøkonomiske med bare lidt forretningsforståelse, så tror jeg virkelig, at man ville få nogle gode profiler. Bare ét fag for lige at få en basal forståelse” (Vestas).

Som det fremgår af overstående citat, vil det være en fordel at koble samfundsøkonomi med en grundlæggende virksomhedsforståelse. På baggrund af inputs fra aftagerne har man valgt at gøre Finansiering 1 på bacheloruddannelsen obligatorisk, og på kandidatuddannelsen er der indført 5 ECTS valgfag, hvor de studerende har mulighed for at vælge et valgfag udbudt af instituttets cand.merc. uddannelse. Dette giver de studerende en virksomhedsforståelse, som kan være særligt relevant for studerende, der er interesserede i at drive den grønne omstilling i en virksomhed, hvad enten denne er større regional virksomhed eller en stor internationalt orienteret virksomhed.

Viden om EU-regulering or ESG

Aftagerne udtrykker, at der er en efterspørgsel på kandidater, der har viden om EU-regulering og ESG:

”Den finansielle sektor er og bliver i stigende grad ekstremt reguleret på det her område. Det vælter ind med regulering fra EU. De er ved at lave en taksonomi over hvilke tiltag, der kan betragtes som bæredygtige på alle mulige parametre. Og en masse rapporteringskrav. Det bruger vi rigtig mange ressourcer på. Det kunne være relevant. Der er brug for nogen der kender den taksonomi og den regulering. Både finanstilsynet og finans Danmark bruger enorm – regulering og compliance og hvad det betyder for virksomheder og kunder” (Nykredit)

”I forhold til grøn omstilling er det inden for et område som er vokset væsentlig i ATP og generelt i sektoren, og det er vores arbejde med ESG. Så det med økonomisk og social governance og agere i det felt, det kræver en del viden om både det politiske og det lovgivningsmæssige. Det er et område som vokser væsentligt” (ATP).

Studerende på samfundsøkonomi vil både på bachelor- og kandidatniveau have adgang til valgekursen, der beskæftiger sig med EU-regulering. Derudover vil de studerende få et indgående

kendskab til ESG (Environmental, Social and Governance) i kurset Bæredygtig Finansiering på kandidatuddannelsen. Kurset fokuserer særligt på ESG-investeringer. De studerende lærer blandt andet hvordan ESG-data skabes af kreditvurderingsfirmaer, og hvordan data senere anvendes af en række finansielle aktører til at udvikle investeringsstrategier for bæredygtighed.

Engelske sprogkompetencer

På møderne i aftagerpanelet og i interviews med aftagere, påpeges det, at det er vigtigt, at kandidaterne har stærke engelske sprogkompetencer:

”Der er mange af vores samarbejdspartnere, leverandører og internationale konferencer, hvor det er vigtigt at kunne begå sig på engelsk. Særligt i mange af de andre banker vil det være en forudsætning for at komme ind, at du kan begå dig på engelsk” (Arbejdernes Landsbank).

Bacheloruddannelsen i Samfundsøkonomi undervises på dansk, men en del af kurserne på kandidatuddannelsen forventes udbudt på engelsk, så de studerende får mulighed for at styrke deres engelske sprogkompetencer.

Problemløsningskompetencer

Aftagerne fra det private arbejdsmarked giver udtryk for, at projekttilgangen er god, og udtrykker interesse i at indgå i projektsamarbejder, der kan styrke tilgangen yderligere:

”Vi har masser af studentermedarbejdere. Specielt projektarbejdet, specialesamarbejde og semesteropgaver - det har vi sindssygt meget af. Og ikke kun her i PSE. Vi faciliterer meget af dialogen, og så er vi ude i vores netværk og mappe, og så kan vi uddelegere. Men vi prøver at samle en database for projektarbejde, så man angiver, hvis man har et projekt, man godt kunne tænke sig at få studerende på. Så folk kan gå ind og ansøge i en database med åbne projekter” (Vestas).

”Man kan sagtens samarbejde i forhold til projektarbejdet. Det gør vi meget i Arbejdernes Landsbank, og det gør man også i andre banker. Mit indtryk er også, at virksomhederne generelt er utroligt villige til det” (Arbejdernes Landsbank).

Det offentlige arbejdsmarked

Det forventes, at en del af kandidaterne fra Samfundsøkonomi vil finde beskæftigelse på det offentlige arbejdsmarked. Det forventes, at kandidaterne blandt andet vil finde beskæftigelse som økonomer, projektledere eller analytikere i fx kommuner, ministerier, styrelser, regioner, Danmarks Statistik og Finanstilsynet. Bilag 6 viser eksempler på relevante stillingsopslag som fx akademiker til Klimaministeriets Center for Grøn Omstilling. Se også tabel 1 i afsnit 2 med potentielle arbejdsgivere for kandidater med en samfundsøkonomisk uddannelse.

Behovets profil

Aftagere inden for den kommunale verden giver udtryk for, at den nye kandidat- og bacheloruddannelse i Samfundsøkonomi har en høj relevans:

”Det er rigtig godt tænkt. Jeg er helt enig i, at der er et hul her, og vi kommer til at få brug for nogen, der kan oversætte økonomi til noget, andre folk kan forstå. Der sidder allerede en del folk rundt i kommunerne som laver noget, der minder om det her” (Kommunernes Landsforening).

En aftager fra Københavns Kommune bekræfter, at uddannelsen er relevant for kommunerne:

”Jeg tænker helt klart, at den er relevant. Det at de lærer grundlæggende samfundsøkonomisk metode, som i dets bredeste form jo er et spørgsmål om, hvad der er klogt at gøre policymæssigt, og hvad der er mindre klogt at gøre” (Københavns Kommune).

En aftager fra Roskilde Kommune udtrykker ligeledes, at uddannelsen er relevant, og der er behov for kandidater som kombinerer økonomisk faglighed med generalist kompetencer:

”Økonomer der mere har den her generalist tilgang, vil der være en høj efterspørgsel på i kommunerne. Til en start vil de nok ikke blive vurderet på niveau med hardcore økonomer; det vil være en lidt anden profil, der vil gennemføre på RUC. Og i virkeligheden er det heller ikke det, vi har brug for i en kommune. Vi har brug for nogen, der forstår drift, men også kan noget med tal. Så jeg tror, at de ville være en glimrende profil at få ind, netop fordi de er mere generalister og vant til at arbejde tværvideenskabeligt. Sådan er livet jo i en kommune” (Roskilde Kommune).

Aftagerne giver udtryk for, at det er relevant med de to specialiseringer på kandidatuddannelsen i henholdsvis Grøn omstilling og Bæredygtig finans:

”Opdelingen imellem grøn omstilling og bæredygtig finans tror jeg er en helt rigtig opdeling” (Aarhus kommune).

Aftagerne påpeger, at særligt specialiseringen i grøn omstilling vil være relevant inden for det kommunale område:

”Især hovedspecialiseringen i grøn omstilling vil være relevant. Jeg har lige siddet til hovedbestyrelsesmøde, og de tre vigtigste emner er klima, grøn omstilling og energiplanlægning og hele økonomisiden i det, er noget, som vi ikke har specialister i. Så der kunne være en opmærksomhed efter kandidater med denne specialisering” (Roskilde Kommune).

Klimadagsordenen er højt prioriteret i de danske kommuner, og næsten alle de danske kommuner er nu med i DK2020, hvor de arbejder for at fremme den grønne omstilling og reducere CO₂-aftrykket. Flere kommuner ser ind i at forankre klima som et element i den kommunale budgetproces, for på den måde at skabe en tværgående opmærksomhed og integrere klimaarbejde i alle kommunes forvaltninger. KL's kortlægning af kommunernes budgetproces viser, at 2 ud af 3 kommuner mener, at forankring af klima i budgetprocessen i nogen, høj eller meget høj grad er afgørende for at nå de kommunale klimamål (KL, 2021: <https://www.kl.dk/nyheder/os/raaderum/nr-36november-2021/klima-i-budgetprocessen-viser-vejen-i-den-groenne-omstilling/>). Det vidner om, at flere kommuner kan se potentialet i at koble klima og økonomi tættere. Dog peger KL's kortlægning på visse udfordringer fx i form af grønne kompetencer og metoder til beregning af klimaaftryk, der skal videreudvikles i kommunerne.

Aarhus kommune er en af de kommuner, der har forankret klima i budgetprocessen, og der udarbejdes to klimaregnskaber årligt: ét for kommunen som koncern og ét for kommunen som bysamfund. Her vil det ifølge aftagerne være relevant at have kandidater fra Samfundsøkonomi:

”Aarhus er med i klimabudgettet 2030. Der vil være en glidende overgang fra økonomiske regnskaber i traditionel forstand, til sådan noget som klimaregnskaber, som har sit helt eget regime og sit helt eget sprogbrug. Her ville det være rigtig godt med de her kandidater” (Aarhus Kommune).

En aftager fra Kommunernes Landsforening bekræfter, at der vil blive brug for kandidater med disse kompetencer:

”Jeg er ikke i tvivl om, at der vil blive brug for nogen, der kan det her. Og uden at du må hænge mig op på det, så er jeg ret sikker på, at inden for 3-4 år vil der komme et krav i den offentlige forvaltning, uanset om vi snakker stat, kommune eller region om at aflægge en eller anden form for grønne regnskaber. Så der passer sådan noget som det her jo ret godt ind. Der vil de her typer kandidater være gode at have. Også for at kunne oversætte det her. Så én ting er at kunne lure metoderne, og udvikle de metoder man skal bruge til at måle eller opgøre nogle af de her ting. Noget andet er at kunne stå på mål for dem og forklare dem. Og det bliver der brug for - især hvis man skal forklare noget i en kommunalpolitisk kontekst” (Kommunernes Landsforening).

En aftager fra Danmarks Statistik udtrykker også, at uddannelsen er relevant:

”Det er yderst relevant at knytte social og miljømæssig bæredygtighed med økonomi. Der er efterspørgsel på den grønne vinkel i de økonomiske betragtninger. Vi arbejder fx med grønt nationalregnskab og bæredygtighedsindikatorer” (Danmarks Statistik).

Behovets omfang på det offentlige arbejdsmarked

Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv forventer at uddanne 50 samfundsøkonomiske kandidater årligt. Samtlige aftagere fra det offentlige arbejdsmarked giver udtryk for, at der er et arbejdsmarkedsbehov, og at det bør være muligt at afsætte 50 kandidater årligt på tværs af det offentlige og private arbejdsmarked:

”Det skal være muligt at afsætte 50 kandidater årligt. Det lyder bestemt til at være realistisk” (Aarhus Kommune).

En aftager fra Kommunernes Landsforening bekræfter, at der er et behov i kommunerne, og at kandidaterne ligeledes kan afsættes til Kommunernes Landsforening:

”Mit bud vil være, at der er 80-85 stillinger som kunne være relevante i KL, og måske en 8-10 stillinger hvor de for alvor kommer i spil specifikt ift. deres faglighed” (KL).

En aftager fra Københavns Kommune udtrykker også, at der vil være et arbejdsmarked for denne type kandidater:

”Det lyder ikke voldsomt [med 50 dimittender årligt]. Hvis man kan give folk en grundpakke inden for R, statistik og metode og noget kodning, så de forstår det, sammen med forståelse for den grundlæggende samfundsøkonomi og gøre det lidt mere caserelevant ift. anbefalinger - det er der efterspørgsel efter” (Københavns Kommune).

En aftager fra Finanstilsynet udtrykker ligeledes, at der vil være et arbejdsmarked, der kan beskæftige 50 kandidater årligt, men påpeger samtidig, at kandidaterne ikke nødvendigvis alle sammen får beskæftigelse inden for områderne grøn omstilling og bæredygtig finans, men også vil finde beskæftigelse på baggrund af deres generalist kompetencer:

”I øjeblikket er der en overefterspørgsel efter folk, der kan bare noget som helst. Så det er konjunkturafhængigt. Men 50 kandidater der kan noget generelt er ikke et problem ift. beskæftigelse. Men de skal være opmærksomme på, at markedet måske ikke er der i forhold til specifikke kompetencer i grøn omstilling og bæredygtig finans. Man skal også forberede dem på at bruge de generelle kompetencer. De får ikke nødvendigvis alle drømmejobbet i Oxfam ibis” (Finanstilsynet).

På aftagerpanelmødet i december 2021 var der fortsat stor opbakning til uddannelserne grundet tydelig efterspørgsel efter dimittender med den forelagte kompetenceprofil. Flere aftagere bekræftede behovet og aktualiteten for uddannelserne ved at understrege interessen for at ansætte dimittender med netop denne sammensætning af nøglekompetencer i deres organisationer i dag. Som en aftager fra udenrigsministeriet udtalte på mødet: ”Udenrigsministeriet har en afdeling, der skal implementere en ny udenrigspolitisk strategi og skal bruge mange penge på klima. Her kommer der nye stillinger, hvor de her kandidater ville være oplagte” (Eva Egesborg Hansen, Udenrigsministeriet, aftagerpanelmøde 6 december 2021).

Offentlige aftagernes input til udvikling af uddannelsen

Politiske organisationer og forvaltning

Aftagerne fra den kommunale verden udtrykker, at det er en fordel, hvis kandidaterne kan kombinere økonomisk faglighed og metode med forståelse for politiske organisationer og forvaltning:

”At forstå hvordan politiske organisationer fungerer er vigtigt, så hvis man kunne give kandidaterne noget i den retning, ville det være godt. Det er ikke noget, man nødvendigvis skal bruge et helt fag på, men bare at man har noget indspil rundt omkring” (KL).

De kommunale aftagere udtrykker også, at det vil være en fordel, hvis kandidaterne opnår styringskompetencer:

”På de enkelte fagområder hvad kan sådan nogle økonomer der? For der har vi fx ældreområdet i Roskilde Kommune som er en milliardforretning. Så hvis man har styringskompetencer i at kunne designe, planlægge og økonomistyre driftsområder. Fx også skole og dagpasning. Der ville det være guld værd, hvis der var økonomer, som havde blik for den type styring. Det er noget andet end nationaløkonomi, men det er der særligt

afsætning på i kommunerne. Set med kommunale briller ville der være en høj efterspørgsel efter økonomer, der også har styringskompetencer” (Roskilde Kommune).

Som det fremgår af overstående citater fra behovsundersøgelsen, vil være en fordel, hvis kandidaterne opnår en forståelse for politiske organisationer, forvaltning og styringskompetencer. På specialiseringen i samfundsøkonomi på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse opnår de studerende en grundlæggende politisk forståelse igennem kurset Politologi på 1 semester såvel som en tværvideenskabelig tilgang til analyse af samfundsproblemer via projektarbejdet. På kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi har man på baggrund af input fra aftagerne valgt at indføre et 10 ECTS valgfag, hvor de studerende har mulighed for at vælge et valgfag udbudt af instituttets cand.adm.-uddannelse i Politik og Forvaltning. Dette kan være særligt relevant for studerende med interesse for at medvirke i centraladministrationens indsats for bæredygtighedsomstilling.

En aftager fra Finanstilsynet beskriver de vigtigste kompetencer således:

”Det er vigtigt med en kritisk abstrakt tænkning og evnen til at kunne sætte sig ind i nye komplicerede områder. At kunne formidle, skrive, præsentere, lytte og forstå. Det er vigtigt at få uddannet folk, som kan tænke kritisk, som bliver udfordret og på et højt abstraktionsniveau. De skal være åbne overfor at kunne forstå andre ting og kunne indarbejde dem. Og hvis man er økonom, er der nogle konkrete redskaber, man skal kunne. De to basale ting er at kunne forstå udbud og efterspørgsel, og også kunne forstå de bogholderimæssige sammenhænge, der er i et firma eller selskab, og de begrænsninger de sætter. Kunne udfærdige en skriftlig struktureret analyse. Kunne arbejde med data - både paneldata og tidsseriedata og benytte statistiske redskaber. Det er en forudsætning for en økonom” (Finanstilsynet).

Økonomisk faglighed og metodiske kompetencer

En aftager fra Københavns Kommune udtrykker, at kandidaterne vil stå stærkt på arbejdsmarkedet, hvis de både har den økonomiske faglighed, metodekompetencer herunder statistiske analyser og redskaber som statistikprogrammet R samt projektlederkompetencer:

”Sat på spidsen har vi tre hovedafdelinger – vi har dem der sidder og laver økonomistyring og selskabsstyring, altså sådan klassisk økonomi, budget og regnskab. Der tænker jeg, at nogen af dem sagtens kunne passe ind. Det er typisk scient.pol. og lidt økonomer, men mere generalist scient.pol. der er der. Så har vi en afdeling, der har meget analyse fokus som sidder og laver registeranalyser og bruger R osv. Der ansætter vi for det meste hardcore polit og oecon og scient.pol’er, der er gode til at kode. Der kunne godt være noget, men kandidaterne vil blive holdt på en relativt hård metodevægt, og det kan jeg ikke helt gennemskue, om uddannelsen kan bære. Den tredje afdeling er udviklingsgruppen som sidder med ting som fx Lynetteholms projektet, hvor man kigger på, hvordan man udvikler sådan et område, og de sidder også med almenboligprojekter. Det er måske i høj grad projektledelseskompetencer, som er relevante. Hvis man virkelig lykkes med at sætte det

rigtig godt op, så vil man få en uddannelse, der sætter folk hurtigere i gang med at tænke i løsninger” (Københavns Kommune).

En aftager fra Danmarks Statisk bekræfter ligeledes, at det er en fordel, hvis kandidaterne kan anvende statistikprogrammet R: ”R er open source, og derfor kigger vi ind i det som redskab i fremtiden. DST bruger på nuværende tidspunkt SAS, men R er også godt” (Danmarks Statistik).

Problemløsningskompetencer

Aftagerne giver udtryk for, at projekttilgangen, som er central på såvel bachelor- som kandidatuddannelsen er god i forhold til arbejdet i kommunerne:

”Projekttilgangen er meget god. I kommunerne vil det ikke være det teoretiske, der bliver efterspurgt eller en meget teknisk opbygning til beregning af modeller. Det er ikke kompetencer, man prioriterer at have in house. Det vil også være efterspurgt at kunne tænke på tværs netop ift. at tænke grønt og bæredygtigt” (Kommunernes Landsforening).

Aftagerne giver også udtryk for, at projektsamarbejdet er en fordel, da de studerende opnår erfaring med arbejdsmarkedet som en del af deres uddannelse:

”Folk der finder ansættelse bagefter, er typisk folk, der har været inde på den måde fx via projektarbejde. Og man får mulighed for at se, om det er folk der passer ind i kollektivet. Alt det sociale betyder også rigtig meget, det er ikke kun de faglige ting, men hvor meget man passer ind i den sociale kontakt. Det betyder virkelig meget. Så der er jeres strategi helt rigtig ift., at man kommer ud, og får de der relationer” (Aarhus kommune).

Aftagerne påpeger også, at det er en fordel med en casebaseret tilgang:

”Det andet vi har fokuseret meget på, det er at lære folk det værktøj altså det praktiske i at være embedsmand, hvordan skriver man beslutningsnotater, hvad er der behov for, hvis en regering skal træffe beslutninger om en politik, hvad er det for noget materiale, der skal ligge bag det. Det er der stor efterspørgsel efter, og jeg tænker, at det er noget, hvor I på RUC måske har en mere naturlig tilgang til det, altså en mere casebaseret tilgang, altså undervisningsmetoder der er lidt anderledes end klassiske AU/KU model” (Københavns kommune).

Aftagerne udtrykker også, at det er vigtigt at anvende teori og metode på en virkelig problemstilling:

”Data, kodning, metode - det er ikke der, manglen er. Manglen er der, hvor man skal have en vis forståelse for det og så kunne applicere det på noget, hvor det kommer lidt tættere på virkeligheden. Fx der er kommet en 70% målsætning. Vi skal finde ud af, hvordan vi gør det

klogest. I skal levere en opgave om 3 måneder, og det består af 3 sider helt kort notat og så en række bilag, hvor I laver en række indstillinger om, hvad der skal være den nye klimaplan. Det der med at tvinge folk ud i at give rådgivning og indstillinger er en god ting” (Københavns kommune).

Som det fremgår af overstående citater fra behovsundersøgelsen, er der efterspørgsel efter samarbejds- og projektledelseskompetencer. Projektledelse er derfor højt prioriteret på uddannelsen, hvilket understøttes i den høje vægning af projektarbejde. Bacheloruddannelsen er planlagt med 15 ECTS projekter på hvert semester, mens kandidatuddannelsen er planlagt med 10 ECTS projekter hvert semester. På denne måde opøver de studerende helt fra starten af både bachelor- og kandidatuddannelsen projektledelses-, kommunikations- og samarbejdsfærdigheder, som skærpes igennem de fire semestre. Med udgangspunkt i RUC's PPL-model etablerer de studerende et tæt samarbejde med potentielle arbejdsgivere og fastholder en anvendelses- og praksisorientering igennem hele studiet. Således kommer dimittenderne ud med to (evt. 5) års indgående erfaring med at lede, koordinere og samarbejde i projekter både internt i projektgrupperne og i samspil med relevante interessenter og aktører.

NGO'er og det internationale arbejdsmarked

Det forventes, at kandidaterne vil finde beskæftigelse i NGO-sektoren fx hos Concito, CEPOS, Oxfam-Ibis, CEVEA, Nyt Europa og ActionAid. På aftagerpanelmødet d. 6 december 2021 bemærker en aftager fra Oxfam Ibis at ”vi vil gerne ansætte samfundsøkonomer. Vi kigger på, om indholdet i uddannelsen er relevant ift. vores strategi. Her er den relevant. Og fint at den også har elementer på engelsk” (Trine Pertou, Oxfam Ibis, aftagerpanelmøde d. 6. december 2021).

Derudover sigter uddannelsen også mod beskæftigelse i EU for eksempel i Det europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø, Den Europæiske centralbank, Den Europæiske investeringsbank, Europa kommissionen, Det europæiske råd og Europa parlamentet. EU har et øget fokus på klima og bæredygtighed, og Europa Kommissionen har udarbejdet en strategi for bæredygtig finansiering: <https://finansdanmark.dk/media/47955/kommissionens-strategi-for-baeredygtig-finans.pdf>.

VLAK-regeringens handlingsplan for fremme af danskere i EU fra december 2017 forventer, at Danmark inden for en kort årrække bliver underrepræsenteret i EU-institutionerne. Med færre danskere i EU svækkes mulighederne for at få indsigt og indflydelse. Den daværende regering ønskede derfor at styrke indsatsen for at få flere danskere ansat ved EU-institutionerne (https://fm.dk/media/14716/HandlingsplanforfremmeafdanskereiEU_web.pdf). Roskilde Universitet har et tæt samarbejde med EPSO, som har udvalgt Danmark som ét af otte prioritetslande, der har en udfordring i forhold til deltagelses- og beståelsesprocent ved EU's optagelsesprøver. Roskilde Universitetet og Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv deltager i EU karrierearrangementer, og universitets karrierevejledere samt de tilknyttede EU karriereambassadører vil rådgive kommende Samfundsøkonomi-studerende om mulighed for praktikophold og efterfølgende ansættelse i EU-institutionerne.

4. Inddragelse af input fra kommende arbejdsgivere i udviklingen af uddannelsen

Som det fremgår af overstående citater fra behovsundersøgelsen, er der efterspørgsel efter samfundsøkonomiske kandidater der har en 1) økonomisk faglighed, 2) stærke metodekompetencer herunder kendskab til statistikprogrammet R, 3) projektledelseskompetencer, 4) virksomhedsforståelse og 5) kendskab til politiske organisationer og forvaltning. Nedenstående gennemgår, hvordan dette sikres i løbet af uddannelsen.

Økonomisk faglighed og metodiske kompetencer

På bachelordelen opnås den økonomiske faglighed via kurserne i økonomi, matematik, makro- og mikroøkonomi, finansiering, offentlig økonomi og regulering, økonometri og økologisk økonomi 1. Derudover er der mulighed for to valgfag i løbet af bacheloruddannelsen, hvor de studerende kan specialisere sig yderligere. Den økonomiske faglighed opnås ligeledes igennem to økonomi-projekter på hhv. 4 og 5 semester (hver 15 ECTS), hvor de studerende arbejder med problemstillinger inden for mikro- og makroøkonomi i projektet på 4 semester, og arbejder med mikro-makro, offentlig økonomi eller finans i projektet på 5 semester. De stærke metodekompetencer opnås på bachelordelen via den såkaldte metodesøjle, hvor de studerende har et metodekursus hvert semester: kvalitativ metode, videnskabsteori, kvantitativ metode, økonometri og analysestrategier såvel som ved, at de studerende trænes i brugen af deres metodiske kompetencer i projektarbejdet.

På kandidatdelen opnås den økonomiske faglighed via kurser i videregående makroøkonomi, politisk økonomi, institutionel økonomi og, afhængigt af specialisering i enten grøn omstilling eller bæredygtig finans, har de studerende også kurser i økologisk økonomi, økologisk makroøkonomi, finansiering, bæredygtig finans samt makrofinans. På kandidatuddannelsen sikres den økonomiske faglighed derudover ved at stille et krav i adgangskravene om, at bacheloruddannelsen skal indeholde minimum 45 ECTS inden for det økonomiske område for at give adgang til kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi. De stærke metodekompetencer på kandidatdelen opnås via metodesøjlen, hvor de studerende har et metodekursus hvert semester: økonometri, Computational Quant og et valgfrit metodekursus. I løbet af metodekurserne lærer de studerende at anvende R-software og Python. De studerende lærer desuden at anvende den metode de lærer på de tre metodekurser i de tre projekter på kandidatuddannelsen.

Projektledelseskompetencer

Projektledelseskompetencer opnås igennem projektarbejdet på både bachelor- og kandidatuddannelsen. Det problemorienterede projektarbejdes bidrag til praksis- og anvendelsesorientering på uddannelsen er både unikt ift. lignende uddannelser og synes i høj grad at flugte med, hvad aftagerne efterspørger både konkret i herværende behovsundersøgelse og mere generelt jf. DJØF undersøgelse af udviklingen i kompetenceefterspørgslen på Djøf-arbejdsmarkedet (2018, se resumé i bilag 5).

Bachelor- og kandidatuddannelsen i Samfundsøkonomi adskiller sig fra lignende uddannelser igennem dens fokus på anvendelsesorienteret problemløsning. Dette sker særligt via den problemorienterede projektlæring og den praksiserfaring som tilegnes gennem projekter og uddannelsens tværfaglighed.

Projektarbejde og problemorientering er to af de centrale principper i Roskilde Universitets uddannelsesmodel ([læs om modellen her](#)). Igennem projektarbejdet opnår de studerende en dybere og mere kompleks forståelse for problemstillingerne og opbygger vigtige kompetencer i forhold til at indgå i teams og tilrettelægge, styre og gennemføre længerevarende undersøgelser. Derudover er det kendetegnende for Roskilde Universitets uddannelsesmodel, at de studerende selvstændigt formulerer problemstillinger i stedet for blot at besvare spørgsmål eller opgaver udstukket af andre. Dette udvikler de studerendes evne til at definere og vurdere problemstillinger og vurdere og vælge hvilke teoretiske, metodiske og analytiske tilgange, der er mest hensigtsmæssige i en given situation.

Mulighed for strategisk anvendelse af valgfag ift. arbejdsmarkedsbehov

For yderligere at styrke kandidaternes relevans i forhold til aftagerne, er der indført mulighed for at anvende valgfag strategisk på kandidatuddannelsen alt afhængigt af, hvilken del af arbejdsmarkedet de især sigter efter. Aftagere fra det private arbejdsmarked påpegede, at det er vigtigt med en virksomhedsforståelse. Derfor har de studerende mulighed for at vælge et valgfag udbudt af instituttets cand.merc.-uddannelse fx valgfaget *Strategisk Management* eller *Videregående strategi og Finansiering*. Aftagere fra det offentlige arbejdsmarked gav også udtryk for, at det er en fordel, hvis kandidaterne opnår en forståelse for politiske organisationer, forvaltning og styringsredskaber. Derfor har de studerende mulighed for at vælge et valgfag udbudt af instituttets cand.adm.-uddannelse fx valgfaget *Policy og politik i et moderne demokrati* eller *Ministre og embedsmænd i centraladministrationen*.

5. Konklusion

Baseret på tilbagemeldinger fra interviews med aftagere, aftagerpanelmøder, dialog med Region Sjælland og KKR Sjælland samt gennemgange af relevante undersøgelser af udviklingen på arbejdsmarkedet og analyser af jobopslag, finder vi belæg for at have dokumenteret et tilfredsstillende aktuelt og fremtidigt behov for kandidater i Samfundsøkonomi på det danske arbejdsmarked.

Aftagerne gav udtryk for, at der aktuelt er og fremover forventes at ville være et stigende behov for kandidater fra Samfundsøkonomi. Undersøgelsen viser, at der er et øget fokus på grøn omstilling og bæredygtig finans på tværs af det offentlige og private arbejdsmarked, og der er behov for kandidater med kompetencer i at koble økonomi og metode med bæredygtighed. Samtlige aftagere giver udtryk for, at der er et arbejdsmarkedsbehov, og det er realistisk at afsætte 50 kandidater årligt på tværs af det private og offentlige arbejdsmarked. Ledighedstal for beslægtede økonomiske uddannelser viser, at dimittenderne kommer hurtigt i arbejde. Det må forventes, at beskæftigelsen for kandidater i Samfundsøkonomi vil ligne den generelle beskæftigelsessituation for økonomer.

Interviewrunderne og aftagerpanelmøderne gav endvidere væsentligt input til, hvordan bachelor- og kandidatuddannelsens indhold kunne struktureres og tilrettelægges. Dette input er der taget højde for i det videre arbejde med at udvikle uddannelsen og dens kompetenceprofil. De potentielle aftageres kvalificerede input har medvirket til at skærpe den faglige kompetenceprofil, så den matcher behovet på arbejdsmarkedet. Aftagernes kommentarer har ført til konkrete ændringer i uddannelsesforslaget som redegjort for i afsnit 4.

6. Bilag

Bilag 1. Kassogram og formåls-, beskæftigelse- og kompetenceprofil

Bacheloruddannelse i samfundsøkonomi (fagmodul på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse)

6. semester	Økologisk økonomi 1	Valgfag 2	Analyse strategier	BA projekt (15)
5. semester	Finansiering 1	Offentlig økonomi og regulering	Økonometri	Econ 2-projekt (15)
4. semester	Mikroøkonomi	Matematik	Kvantitativ metode	Econ 1-projekt (15)
3. semester	Makroøkonomi 1	Valgfag 1	Videnskabsteori	Projekt 3 (15)
2. semester	Økonomi	PRR	Kvalitativ metode	Projekt 2 (15)
1. semester	Politologi	Sociologi	Projektarbejde	Projekt 1 (15)

Kandidatuddannelse i samfundsøkonomi

Cand. oecon med specialisering i Grøn omstilling (GRETA):

4 th semester	Thesis				
3 rd semester	Økologisk makroøkonomi (10)	Valgfag 2 (5)	Metode kursus (5)	Projekt (10)	
2 nd semester	Økologisk økonomi 2 (5)	Valgfag 1 (10)		Computational Quant (5)	Projekt (10)
1 st semester	Institutionel økonomi (5)	Makroøkonomi 2 (5)	Politisk økonomi (5)	Økonometri 2 (5)	Projekt (10)

Cand. oecon med specialisering i Bæredygtig finansiering (REFINE):

4 th semester	Speciale				
3 rd semester	Makro-finans (5)	Valgfag 2 (10)		Metode kursus (5)	Projekt (10)
2 nd semester	Finansiering 2 (5)	Bæredygtig finans (5)	Valgfag 1 (5)	Computational Quant (5)	Projekt (10)
1 st semester	Institutionel økonomi (5)	Makroøkonomi 2 (5)	Politisk økonomi (5)	Økonometri 2 (5)	Projekt (10)

Cand. oecon med dobbelt specialisering (GRETA + REFINE):

4 th semester	Thesis				
3 rd semester	Makro-finans (5)	Økologisk makroøkonomi (10)	Metode kursus (5)	Projekt (10)	
2 nd semester	Finansiering 2 (5)	Bæredygtig finans (5)	Økologisk økonomi 2 (5)	Computational Quant (5)	Projekt (10)
1 st semester	Institutionel økonomi (5)	Makroøkonomi 2 (5)	Politisk økonomi (5)	Økonometri 2 (5)	Projekt (10)

Kompetence profil for både BA og MA

Kompetencer for alle bachelor kandidater (BA)	
<ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende forståelse af bæredygtighedsbegreber og omstillinger ift. bæredygtighed, herunder betydningen af indsatser, drivkræfter og påvirkninger som definerer bæredygtighedspolitikker. • Grundlæggende praktiske færdigheder i kvalitative og kvantitative metoder anvendt ift. samfundsøkonomiske problemstillinger. • Grundlæggende færdigheder i kodning og dataanalyse. • Analytiske evner ift. bæredygtighed og samfundsøkonomisk omstilling indenfor f.eks. områder som (international?) handel, produktion og ulighed. • Forståelse af indsatser og effekter for samfundsøkonomien ved forskellige makroøkonomiske politikker (f.eks. finans- og pengepolitik samt tiltag af industripolitisk karakter). • Forståelse for betydningen af forskellige institutioner og markedsstrukturer (herunder konkurrencepolitik og regulering) for samfundsøkonomien 	
Kompetencer for alle kandidater (MA)	
<ul style="list-style-type: none"> • Avanceret forståelse af bæredygtighedsbegreber og omstillinger ift. bæredygtighed, herunder betydningen af indsatser, drivkræfter og påvirkninger som definerer bæredygtighedspolitikker. • Avancerede praktiske færdigheder i kvalitative og kvantitative metoder anvendt ift. samfundsøkonomiske problemstillinger. • Avancerede færdigheder i kodning og dataanalyse og deres anvendelse ift. digitalisering • Analytiske evner ift. bæredygtighed og samfundsøkonomisk omstilling indenfor f.eks. områder som (international?) handel, produktion og ulighed. • Analyse af indsatser og effekter for samfundsøkonomien ved forskellige makroøkonomiske politikker (f.eks. finans- og pengepolitik samt tiltag af industripolitisk karakter). • Analyse af institutioner og markedsstrukturer og deres betingelser (inklusive konkurrencepolitik og regulering etc.) 	
Specialisering i Grøn omstilling (GRETA)	Specialisering i bæredygtig finansiering (REFINE)
<ul style="list-style-type: none"> • Evnen til at identificere og analysere forskellige alternative tilgange til den grønne omstilling af samfundet • Deltage i multi-interessent analyser ift. grøn omstilling • Analysere forskellige energiøkonomiske løsninger herunder forskellige subsidie- og skattestrukturer • Diskutere handel indenfor varer og service til de sande grænseomkostninger (justeret for tilpasninger ift. CO2) • Opstille løsningsmodeller ift. hvordan der samfundsmæssigt tages højde for og betales for forskellige typer af eksternaliteter såsom forurening • Identificere beskæftigelsesgevinster, forbedring af vandkvalitet og andre velfærdsøkonomiske konsekvenser ved miljømæssige investeringer og når de sande omkostninger kan være svære at prisfastsætte • Analysere de miljømæssige gevinster og omkostninger ved forskellige offentlige og regionale politikker • Estimere de økonomiske og sociale omkostninger ved at indføre grønne skatter og foreslå tiltag som kan reducere de velfærds-mæssige negative konsekvenser bl.a. for lighed og fordeling • Foretage empiriske undersøgelser ift. at afdække forskellige typer af grønne præferencer og adfærd generelt indenfor grøn omstilling 	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdere den økonomiske rentabilitet af bæredygtigheds investeringer • Identificere den bedste måde at finansiere specifikke økonomiske projekter • Vurdere forholdet mellem finansielle mål og socioøkonomiske og miljømæssige konsekvenser • Sætte ansvarlige og veldiversificerede porteføljer, der opfylder både investorernes og samfundets behov • Avanceret risikovurdering af porteføljer, f.eks. integrering af klima- og bæredygtighedsrisici med brug af Value-at-Risk (VaR) og stress-test metoder • Analysere og estimere effekterne af finans- og pengepolitiske tiltag med henblik på at fremme bæredygtigheds-transformationer • Benchmark makroøkonomiske faktorer som investorer må forholde sig til, herunder arbejdsløshed, inflation, rentesatser, økonomisk vækst, og vurdere dem i lyset af økologisk økonomi og postkeynesiansk makroøkonomi (herunder Stock-Flow Consistent modellering, SFC)

Bilag 2. Kriterier til vurdering af nye uddannelser i forbindelse med kandidatreformen 2020-2022 på Roskilde Universitet

Tabel 1. Kriterier til vurdering af nye uddannelsesforslag i forbindelse med kandidatreformen

Vurderingskriterie	Beskrivelse
1+2: formål og problemorientering	På hvilken måde er uddannelsen samfundsenegeret og kritisk nødvendig? På hvilken måde bidrager uddannelsen til samfundsudviklingen?
3: Tværfaglighed.	På hvilken måde er uddannelsen tværfaglig? Hvordan understøtter valg af teorier og metoder tværfagligheden? Hvordan lærer de studerende at adressere tværfagligheden i uddannelsens kernespørgsmål?
4: Forskningsbaseret.	Hvilken relevant forskning på RUC danner grundlag for uddannelsen? Hvor foregår lignende relevant forskning nationalt og internationalt?
5: Arbejdsmarkedsrelevans og kompetenceprofil.	Beskriv hvilken type arbejdsmarked uddannelsen kvalificerer til. Hvilke jobfunktioner kvalificerer uddannelsen kandidaterne til at bestride? Hvilken kompetenceprofil bibringer uddannelsen. Hvordan giver uddannelsen kandidaterne arbejdsmarkedsrelevante kvalifikationer, der er anderledes end sammenlignelige uddannelser?

Bilag 3. Interviewguide

Interviewguide til interviews foretaget i efteråret 2021

1. Generelt om uddannelsen	1.1 Hvad er dine umiddelbare tanker om den nye bachelor og kandidatuddannelse i Samfundsøkonomi ift. relevans og arbejdsmarkedsbehov?
	1.2 Hvordan vurderer du behovet for økonomer fra denne uddannelse ift. de to mulige specialiseringer: 1) grøn omstilling og 2) bæredygtig finans?
	1.3 Er der centrale kompetencer, der mangler i uddannelsens kompetenceprofil?
	1.4 En stor del af uddannelsen udgøres af projekter, hvor de studerende arbejder med en problemstilling fx i samarbejde med en virksomhed. Hvordan vurderer du relevansen af projektarbejde og har I erfaring med at indgå i projektsamarbejder med studerende?
2. Generelt om beskæftigelsesmuligheder	1.1 Vurderer du, at I ville ansætte en kandidat fra uddannelsen? Begrund gerne dit svar, herunder i hvilken jobfunktion og beskriv gerne de typer af opgaver kandidaterne kunne varetage
	1.2 Hvilken uddannelsesbaggrund har de medarbejdere I på nuværende tidspunkt ansætter i tilsvarende stillinger, og hvilke kompetencer er vigtige for at kunne varetage opgaverne?
	1.3 Hvordan vil du vurdere beskæftigelsesmulighederne generelt for uddannelsens kandidater?
	1.4 Vurderer du, at I ville ansætte studerende fra denne uddannelse i studentstillinger?

Bilag 4. Analyse af DJØF'ernes arbejdsmarked frem mod 2030

Kilde: Djøfernes arbejdsmarked frem mod 2030. Udbud af og efterspørgsel efter samfundsvidenskabelig og erhvervsøkonomisk arbejdskraft." Udarbejdet af DAMVAD for DJØF. November 2011.

[http://www.djoef.dk/presse-og-politik/forside/politik-og-m-ae-rkesager/dj-oe-fspolitikker/~media/Documents/Djoeffernes%20arbejdsmarked%20frem%20mod%202030.ashx](http://www.djoef.dk/presse-og-politik/forside/politik-og-m-ae-rkesager/dj-oe-fspolitikker/~media/Documents/Djoef/D/Djoeffernes%20arbejdsmarked%20frem%20mod%202030.ashx)

Resume. Danmark er som de fleste andre lande gået igennem markante ændringer i erhvervs-struktur og sammensætning af arbejdsstyrken målt på uddannelsesniveau over de seneste 20-30 år.

Andelen af personer med lange videregående uddannelser i arbejdsstyrken er vokset. Og arbejdsgiverne efterspørger i stigende omfang personer med stadig længere ud- dannelser. Det hænger sammen med den internationale konkurrence, som medfører, at de mest produktive virksomheder klarer sig bedst. Flere analyser peger på, at langevideregående uddannelser er med til at øge produktivitetens niveau i virksomhederne.

En analyse gennemført af Centre for Economic and Business Research (CEBR) på CBS for Tænk tanken DEA samt en analyse fra Det Økonomiske Råd, finder, at humanistiske uddannelser, tekniske, natur- og sundhedsvidenskabelige uddannelser og sam- fundsvidenskabelige uddannelser er forbundne med betydelige produktivitetstevninger. CEBR fokuserer på lange videregående uddannelser, mens Det Økonomiske Råd fokuserer på videregående uddannelser. Begge analyser finder, at gevinsten er størst for de samfundsvidenskabelige uddannelser. Det gælder tilmed på tværs af brancher. Uanset om man betragter fremstilling, service eller byggeri og anlæg er det djøferne, som giver virksomhederne størst produktivitetstevning.

I de kommende 20 år kommer vi formentlig til fortsat at se markante ændringer i erhvervsstrukturen og samtidig en stadig stigende efterspørgsel efter personer med lange videregående uddannelser. Det hænger bl.a. sammen med, at højtuddannede tilfører konkurrencefordele til de virksomheder, hvor de er ansat.

Formålet med nærværende analyse er at undersøge, om der i fremtiden kan forventes at være et tilpas udbud af djøfere, som passer til virksomhedernes efterspørgsel. Analysen er gennemført med udgangspunkt i individdata om djøfere fra registre hos Danmarks Statistik og benytter således ikke Djøfs medlemsregister.

Analysen har følgende hovedresultater:

Djøfernes beskæftigelse er vokset markant – især i den private sektor

Antallet af djøfere i beskæftigelse er vokset med næsten 60 pct. fra 1999 til 2009 og udgør nu næsten 115.000 beskæftigede. Djøferne er især ansat i den private sektor. De privatansatte udgør 73 pct. af alle djøfere, og denne andel er voksende. Således er beskæftigelsen af djøfere i den private sektor vokset mere end i den offentlige sektor over de seneste ti år.

Djøferne vinder markedsandele i alle konjunktursituationer

Analysen viser, at væksten i efterspørgslen efter djøfere er bemærkelsesværdig stabil. Den har kun i mindre omfang været påvirket af lavkonjunktur sammenlignet med beskæftigelsen i Danmark som helhed. De seneste ti år viser, at djøferne især vinder markedsandele i krisetider.

Et konservativt estimat: Der vil mangle 20.000 djøfere i 2030

Analysen har etableret et konservativt grundscenarium, hvor den fremtidige vækst i efterspørgslen efter djøfere modelteknisk er dæmpet kraftigt set i forhold til den faktiske historiske udvikling i perioden 1999-2009. Modellen lægger endvidere en størredæmper på den offentlige efterspørgsel end på den private efterspørgsel. Det konservative grundscenarium peger på, at der i 2030 vil være

mangel på netto 17.000 djøfere, selv hvis man antager fuldstændig substitution på tværs af alle uddannelser. Hvis der omvendt ikke sker substitution overhovedet, vil underskuddet på de uddannelser, hvor der er mangel, udgøre 24.000 i 2030. I praksis vil der ske en delvis, men ikke fuldstændig substitution. Den reelle mangel i grundscenariet vil derfor ligge et sted mellem 17.000 og 24.000. Antages det, at virkeligheden ligger midt i mellem yderpunkterne, vil der i 2030 mangle godt 20.000 djøfere.

Tabel 2.1 Mismatch ved konservativt grundscenarium (negative tal er udtryk for mangel)

	2010	2015	2020	2025	2030
SAMF bachelor	196	927	2.030	2.834	3.284
Jura kandidater	431	-11	-89	-578	-1.388
Økonomi kandidater	205	-811	-1.700	-3.078	-4.999
Statskundskab kandidater	212	546	914	904	442
Samfund (AAU, RUC) og sociologi kandidater	283	58	-250	-1.072	-2.498
Psykologi kandidater	259	590	929	1.026	903
Øvrige SAMF og antropologi kandidater	250	115	-15	-541	-1.463
Ph.d. antrop., psyk., øvrig samf.	10	316	607	873	1.113
Ph.d. statsk., soc., jur., øk., merc.	66	-87	-198	-466	-904
HA alle	620	-755	-681	-721	-639
Erhvervsjura kandidater	85	462	925	1.229	1.346
Statsaut. revisor kandidater	301	149	291	-188	-1.302
Øvrige cand.merc.	1.118	172	-253	-3.753	-10.834
Nettomismatch					
(100 pct. substitution)	4.036	1.672	2.510	-3.530	-16.940
Bruttomismatch					
(Ingen substitution)		-1.664	-3.186	-10.397	-24.028

Der vil være en mangel på især cand.merc.-uddannede, økonomer eller andre samfundsvidenskabeligt uddannede kandidater. Men der vil også være relativt stort mangel på ph.d.-ere. Allerede i 2015 vil der imidlertid være mangel på en række Djøf uddannelsesgrupper som jurister, økonomer, samfundsuddannede kandidater (RUC, AAU) og sociologer, ph.d. og HA-uddannede, jf. tabel ovenfor.

Substitutionseffekterne vil sikkert betyde, at de uddannelsesgrupper, der er mindre efterspørgsel efter, vil dække noget af den mangel, der er efter de andre. Men samlet set vil regnestykket ikke gå op, og det vil kunne få konsekvenser for produktivitetsudviklingen og velstanden i Danmark.

Der vil også være uddannelsesgrupper, hvor der formentlig vil være ledighed. Det drejer sig især om de kortere uddannede bachelorer. Det er udtryk for et generelt strukturelt skift i arbejdsgivernes efterspørgsel i retning af et højere kompetenceniveau. Manglen på ph.d.-ere indenfor økonomi, jura, erhvervsøkonomi, statskundskab m.fl. understreger tendensen.

Der er endvidere gennemført analyser for en række forskellige Djøf-relaterede uddannelser. Det gælder bl.a. Djøf deltidsuddannelser som HD og master samt en række Djøf-relaterede universitetsuddannelser, som er kategoriseret uden for det samfundsvidenskabelige område af Videnskabsministeriet. For denne gruppe vil der netto være mangel på yderligere 4.000.

Herudover er der udarbejdet et scenarium for en accelereret efterspørgsel efter djøf-ere samt et scenarium for en dæmpet efterspørgsel efter djøfere. Selv hvis efterspørgslen efter djøfere dæmpes endnu mere end i grundscenariet, vil der være en mangelsituation i 2030, især på udvalgte uddannelsesgrupper.

Optaget skal øges markant for at imødekomme efterspørgslen

Blandt de forhold, der vil kunne ændre på mangelsituationen er en ændring i optag på uddannelsesinstitutionerne. Der vil være behov for markant øget optag, især på økonomi, samfundsuddannelserne (AAU, RUC) og cand.merc.-uddannelserne, hvis mangelsituationen skal imødegås. Hvis optaget først ændres fra 2015, vil optaget på nogle uddannelser skulle øges med ca. 1.000 optagne om året.

Tabel 2.2 Behov for optag, såfremt udbuddet skal modsvare efterspørgslen

Uddannelse	Optag 2010	BA optag 2015
Jura	1387	1629
Økonomi	556	1599
Samfund (AAU, RUC) samt sociologi	1097	2335
Øvrige SAMF inkl. Antropologi	1016	1372
Ph.d. - økonomi, jura, merc., sociologi, statskundskab	105	207
HA alle*	2939	5024
Øvrige cand.merc. (kandidatoptag)	2114	3218
Statsautoriserede revisorer (kandidatoptag)	541	684
HD (produktion)	562	1416

En anden mulighed er at gøre en indsats for øgede gennemførelsesprocenter. Selv hvis uddannelsernes rammer muliggjorde gennemførelsesprocenter overalt på niveau med de uddannelser, der i dag har de højeste gennemførelsesprocenter, dvs. statskundskab for bachelorniveau (80 pct.) samt jura på kandidatniveau (95 pct.), vil det dog ikke kunne dække den samlede efterspørgsel efter bl.a. økonomer, cand.merc. mv.

International mobilitet skal ændres markant for at løse problemet

Selv store ændringer i den internationale tilgang af højtuddannede fra udlandet, vil ikke kunne løse mangelsituationen. I dag rejser ca. halvdelen af de udenlandske studerende, som tager hele deres uddannelse i Danmark, hjem året efter, uddannelsen færdig. Selv hvis alle de studerende, der læser en samfundsvidenskabelig uddannelse i Danmark, bliver i landet indtil 2030, vil det ikke kunne dække efterspørgslen.

Ligeledes vil det kræve markant ændret indvandring af udenlandske personer med en Djøf-uddannelse, hvis tiltrækning af højtuddannede udlændinge skal løse situationen.

Idet udlændinge også forlader Danmark, vil bruttoindvandringen af personer med en Djøf-relateret uddannelse skulle stige med 237 pct. fra 598 til 2.014 i 2010 og blive på det niveau indtil 2030, hvis manglen skal imødegås med udenlandsk indvandring.

Det vil indebære en bruttoindvandring af personer med en djøf-lignende uddannelse på 42.000 personer i perioden, som samlet vil kunne dække nettomismatchet.

Bilag 5. Undersøgelse af udviklingen i kompetenceefterspørgslen på Djøf- arbejdsmarkedet

Kilde: <https://www.djoef.dk/-/media/documents/djoef/u/udviklingen-i-kompetenceeftersp-oe-rgslen-p-aa--dj-oe-f-arbejdsmarkedet.ashx>.

Resumé

Analysen Udviklingen i kompetenceefterspørgslen på Djøf-arbejdsmarkedet skal sikre systematisk viden om udviklingen i efterspørgslen af kompetencer på det generelle Djøf-arbejdsmarked og kortlægge udviklingen for en række Djøf-profiler. Denne viden skal understøtte Djøf i det fortsatte arbejde med at imødekomme medlemmernes behov og fremtidssikre djøfernes beskæftigelsesmuligheder. Analysen er en del af Djøfs indsats A Working Future, der i de kommende år undersøger mulighederne på fremtidens arbejdsmarked. Analysen bygger på en kombination af resultater fra en kvantitativ jobopslagsanalyse og fra en række workshops med Djøf-medlemmer. Den kvantitative jobopslagsanalyse er baseret på mere end 270.000 Djøf-relaterede jobopslag fra 2007 til 2017. For at dække variationen i Djøf-arbejdsmarkedet er der dannet 12 typiske Djøf-profiler. Kompetenceefterspørgslen for de 12 profiler og det samlede Djøf-arbejdsmarked er analyseret ud fra de kompetencer arbejdsgiverne efterspørger i de enkelte jobopslag. Der er afholdt 7 workshops, hvor resultaterne fra den kvantitative analyse er blevet nuanceret og valideret.

Analysens hovedresultater er:

Stor variation i kompetenceefterspørgslen

Der er stor forskel på, hvilke funktioner djøferne varetager på arbejdsmarkedet. Derfor er der også stor forskel på de efterspurte kompetencer for forskellige Djøfprofiler. For en personaleleder-profil er det fx i høj grad ressourcekompetencer, der efterspørges, mens det for en jurist-profil i høj grad er systemkompetencer.

Problemløsning er en kernekompetence for djøferne

For ni ud af 12 Djøf-profiler gælder det, at der efterspørges flere problemløsningskompetencer end for en gennemsnitlig akademiker. Problemløsningskompetencer fremhæves også som vigtige kompetencer for størstedelen af Djøf-profilerne på workshops.

Nysgerrighed og omstillingsparathed bliver vigtigere

I jobopslagene efterspørges oftere og oftere medarbejdere, som er omstillingsparate, nysgerrige, proaktive og nytænkende. På tværs af alle workshops var det netop denne type basale kompetencer og personlige egenskaber, der blev fremhævet som de mest vigtige i fremtiden.

Efterspørgslen efter sociale kompetencer stiger i særligt høj grad

I jobopslagsanalysen er sociale kompetencer steget næstmest siden 2012 ud af de otte kompetencekategorier, der kategoriseres efter. På tværs af alle workshops er sociale og relationelle kompetencer desuden fremhævet som nogle af de kompetencer, der får størst betydning i fremtiden.

Bilag 6. Eksempler på jobopslag hos mulige aftagere

Finance Business Partner til investeringsforretningen i ATP

Annonce hentet d. 30/11 2021

Vil du arbejde med regnskabsafregninger vedrørende investeringsaktiviteterne i en af Europas største pensionskasser? Kan du effektivisere og optimere processer og systemer? Så har vi en unik mulighed her i ATP, hvor du i rollen som Business Partner skal supportere kolleger på tværs af Pensions & Investments.

Vil du bidrage til videreudviklingen af en solid platform?

I ATP's Pensions & Investments (P&I) er vi på udkig efter en ny kollega til P&I Finance.

Vi søger en Financial Business Partner, der vil være med til at supportere kolleger på tværs af vores organisation. Dig der vil gøre teamets processer endnu bedre. Og dig der vil styrke den eksisterende rapporteringsflade og sætte dit præg på udviklingen fremadrettet.

Som en del af P&I Finance kommer du konkret til at beskæftige dig med:

- *controlling af investeringsaktiver ifm. regnskabsaflæggelse* – herunder aktier, obligationer, finansielle instrumenter, lån, ejendomme mv.
- *controlling, alternative investeringer* – fx sikring af korrekt værdiansættelse, cash management, omkostninger og regnskabsmæssig behandling
- *analyse* – fx løbende undersøgelser af afkast, investeringsomkostninger og værdiansættelse ift. alternative investeringer
- *rapportering* – både ift. regnskaber og alternative investeringer
- *projektarbejde* – du kommer til at deltage i projekter med fokus på automatisering af processer og implementering af IT-løsninger, nye investeringer og nye instrumenttyper.

Er du initiativrig og engageret?

Du har en relevant uddannelse på kandidatniveau inden for økonomi/finansiering/revision/matematik, og så er det en fordel, hvis du har:

- arbejdet i den finansielle sektor eller i revisionsbranchen
- solid erfaring med controlling ifm. regnskabsaflæggelse
- erfaring med Dimension (men det er ikke et krav).

Ambitiøse akademikere til Klimaministeriets Center for Grøn Omstilling

Annonce hentet d. 07.01.2022

I Center for Grøn Omstilling søger vi nye kollegaer til arbejdet med at sikre fremtidens grønne løsninger, så Danmark kan nå målene om 70 pct. CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Interesserer du dig for klimaområdet, og er du ambitiøs, effektiv og lærenem, så har vi en spændende ledig stilling til dig.

Om jobbet

Regeringen har sat visionære klimamål om 70 pct. reduktion af drivhusgasser i 2030 og klimaneutralitet i 2050. Det kræver gennemgribende forandringer i samfundet og stiller store krav til ministeriets arbejde. I Center for Grøn Omstilling arbejder vi blandt andet med vedvarende energi som vind og sol, energiøer, el- og gasnettet, den grønne omstilling af industrien og forsyning af vand og varme. Vi søger derfor dygtige medarbejdere til centeret, som vil være med til at sikre en effektiv grøn omstilling af samfundet på vej mod et klimaneutralt Danmark.

I jobbet vil du skulle omsætte fagligt teknisk indhold til politiske beslutningsoplæg til regeringen, forberede nye politiske udspil samt implementere større politiske aftaler. Dagligdagen vil bestå af minister- og direktionsbetjening, betjening af Folketinget og Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget og meget andet. Centerets opgaver har berøringsflader på tværs af koncernen og Slotsholmen og indebærer et højt arbejdstempo og perioder med spidsbelastning.

Vi kan tilbyde en spændende arbejdsplads, engagerede kolleger og en højaktuel dagsorden. Center for Grøn Omstilling består af ca. 40 medarbejdere fordelt på otte teams. De konkrete arbejdsopgaver afhænger af den politiske dagsorden og vil blive tilpasset dine kompetencer, erfaring og interesser.

Om dig

Vi leder efter nye dygtige kollegaer, og søger både dig, der har mod på dit første job som fuldmægtig, og dig der måske har et par eller flere års erfaring. Du er ambitiøs, effektiv og en holdspiller, der går til dit arbejde med engagement og højt humør. Erfaring fra – eller kendskab til – centraladministrationen er en fordel.

Vi lægger desuden vægt på, at du:

Har en relevant videregående uddannelse, fx cand.scient.pol., cand.polit., cand.oecon. el. lign. Er robust, ambitiøs og vil gøre en forskel. Kan formidle komplekse problemstillinger på en letforståelig måde på skrift og i tale. Arbejder struktureret, velorganiseret og effektivt både alene og sammen med kolleger. Har gode samarbejdsevner – også i relation til eksterne samarbejdspartner. Har god politisk forståelse og sans for politisk kommunikation. Kendskab til klima-, energi- og forsyningsområdet vil være en fordel, men er ikke et krav. Endeligt skal du være indstillet på et generelt højt tempo og på, at der i perioder kan være en stor arbejdsbyrde.

Roskilde Universitet
Universitetsvej 1
4000 Roskilde
Att. Rektor Hanne Leth Andersen

Støttebrev vedrørende oprettelse af en samfundsøkonomisk uddannelse på Roskilde Universitet

Kære Hanne Leth Andersen

Mange tak for jeres henvendelse om oprettelsen af en ny samfundsøkonomisk uddannelse – cand.oecon – på Roskilde Universitet.

Det er meget positivt, at Roskilde Universitet ønsker at oprette en ny samfundsøkonomisk uddannelse både på bachelor- og kandidatniveau. Som Region Sjællands universitet er det glædeligt at se, at der bliver en ny mulighed for at uddanne sig inden for grøn og bæredygtig økonomi.

En ny uddannelse bidrager til at Region Sjællands borgere kan uddanne sig i regionen. Det vigtigt, fordi mange unge ofte bosætter sig i nærheden af universitetet efter endt uddannelse. Og ligeså vigtigt så vil uddannelsen give offentlige arbejdspladser og private virksomheder i Region Sjælland adgang til kvalificerede medarbejdere, der kan bidrage til den grønne og bæredygtige omstilling.

Vi kan i vores organisation se et stigende behov for medarbejdere med kompetencer inden for grøn omstilling og bæredygtig udvikling, der blandt andet kan bidrage med organisationens klimatilpasning og CO²-reduktion. En sådan viden og kompetencer er der også behov for i den bæredygtige udvikling og grønne omstilling i hele regionen. Derfor er det meget positivt, at Roskilde Universitet med en ny uddannelse vil gå forrest i Danmark og sikre samfundsvidenskabelige økonomer med kompetencer i grøn omstilling og bæredygtig finans til fremtidens behov.

Jeg giver derfor den samfundsøkonomiske uddannelse på Roskilde Universitet min største opbakning, og jeg glæder mig til at se de første dimittender.

Venlig hilsen

Heino Knudsen
Regionsrådsformand i Region Sjælland

Dato: 18. januar 2022

Sags ID: EMN-2021-02942

Dokument ID: 10165081

Regionsrådet

Alleen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70155000

heikn@regionsjaelland.dk

Roskilde Universitet
Universitetsvej 1
Att. Prodekan Bodil Damgaard
bodam@ruc.dk

Støtteerklæring til RUC om oprettelse af ny uddannelse i samfundsøkonomi

RUC har henvendt sig om oprettelsen af en ny uddannelse i samfundsøkonomi.

KKR Sjælland har igennem en årrække arbejdet for at løfte uddannelsesområdet i fællesskab. Et løft i uddannelses- og kompetenceniveauet på alle niveauer i regionen er helt afgørende, blandt andet fordi en veluddannet arbejdsstyrke er en helt nødvendig forudsætning for vækst og velfærd.

Uddannelsen i samfundsøkonomi er, jf. beskrivelsen i det fremsendte materiale med de 2 specialiseringer et yderligere bidrag til RUC's uddannelsesvifte og til den samlede uddannelsesvifte i regionen.

Samtidig er adgangen til og muligheden for at tage uddannelsen på RUC et godt bidrag i bestræbelserne på at skabe flere uddannelsesmuligheder regionalt.

Samtidig ved vi, at uddannelser placeret i nærområdet er medvirkende til, at det er lettere at rekruttere færdiguddannede. En placering af uddannelsen på RUC vil derfor være et godt bidrag til, at lokale/regionale virksomheder har mulighed for at rekruttere kvalificeret arbejdskraft inden for uddannelsens område.

KKR Sjællands formandskab kan på den baggrund bakke op om oprettelsen af en ny uddannelse i samfundsøkonomi på RUC.

Med venlig hilsen

Mikael Smed
Formand for KKR Sjælland
Borgmester Vordingborg Kommune

Pernille Beckmann
Næstformand KKR Sjælland
Borgmester Greve Kommune

Dato: 19. januar 2022

Sags ID: SAG-2022-00282
Dok. ID: 3172968

E-mail: ADR@kl.dk
Direkte:

www.kl.dk
Side 1 af 1

Roskilde Universitet

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

20. januar 2022

Ansøgning om prækvalifikation og godkendelse af nye uddannelser

Roskilde Universitet søger hermed om prækvalifikation og godkendelse af følgende uddannelser:

- Dobbelt fagmodul i samfundsøkonomi på den Samfundsvidenskabelige Bacheloruddannelse
- Kandidatuddannelse i Samfundsøkonomi

For yderligere oplysninger om ansøgningen henvises til vedlagte ansøgning med bilag.

Med venlig hilsen

Hanne Leth Andersen

Rektor

Roskilde Universitet
ruc@ruc.dk

Foreløbig godkendelse af ny uddannelse

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Roskilde Universitets (RUC) ansøgning om godkendelse af ny uddannelse truffet følgende afgørelse:

Foreløbig godkendelse af bacheloruddannelse i samfundsøkonomi (fagmodul i Samfundsøkonomi)

Afgørelsen er truffet i medfør af § 20, stk. 1, nr. 2 i bekendtgørelse nr. 1558 af 2. juli 2021 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser med senere ændringer.

Det er en forudsætning for godkendelsen, at uddannelsen og dennes studieordning skal opfylde uddannelsesreglerne, herunder bekendtgørelse nr. 2285 af 1. december 2021 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid (uddannelsesbekendtgørelsen).

Godkendelsen er betinget af en efterfølgende positiv institutionsakkreditering opnået senest 1. juli 2023. Giver Akkrediteringsrådet afslag på institutionsakkreditering, bortfalder den foreløbige godkendelse. Godkendelsen er endelig, når Akkrediteringsrådet har truffet afgørelse om positiv akkreditering.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Hovedområde:

Uddannelsen hører under det samfundsvidenskabelige hovedområde.

Titel:

Efter reglerne i uddannelsesbekendtgørelsens § 17 fastlægges uddannelsens titel til:

Dansk: Bachelor (BSc) i samfundsøkonomi

Engelsk: Bachelor of Science (BSc) in Socio-economics

Udbudssted:

Uddannelsen udbydes i Roskilde.

Sprog:

Ministeriet har noteret sig, at uddannelsen udbydes på dansk.

Normeret studietid:

27. april 2022

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Uddannelsesudbud og Optag

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Camilla Badse
Tel. 72 31 86 16
cba@ufm.dk

Ref.-nr.
22/05031-4

Efter reglerne i uddannelsesbekendtgørelsens § 16 fastlægges den samlede uddannelses normering til 180 ECTS-point. Heraf udgør fagmodulet i samfundsøkonomi 70 ECTS.

Takstindplacering:

Uddannelsen indplaceres til: Takst 1

Aktivitetsgruppekode: 7060

Koder Danmarks Statistik:

UDD: 7149

AUDD: 7149

Censorkorps:

Ministeriet har noteret sig, at fagmodulet i samfundsøkonomi tilknyttes censorkorpset for økonomi.

Adgangskrav:

Efter det oplyste kræves jf. § 4 i bekendtgørelse nr. 35 af 13. januar 2022 om adgang til universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid (universitetsadgangsbekendtgørelsen) en gymnasial studentereksamen med:

- Dansk A
- Engelsk B
- Matematik B
- Historie B eller Idehistorie B eller Samfundsfag B eller Samtidshistorie B

Adgang til fagmodulet i samfundsøkonomi forudsætter, at den studerende er optaget på den samfundsvidenskabelige bacheloruddannelse.

Dertil har ministeriet noteret sig, at fagmodulet i samfundsøkonomi er adgangsgivende til:

- Kandidatuddannelsen i samfundsøkonomi på Roskilde Universitet.

Med venlig hilsen

Camilla Badse
Specialkonsulent

Nr. A5 - Ny uddannelse – prækvalifikation (Forår 2022)		Status på ansøgningen: Godkendt	
Ansøger og udbudssted:	Roskilde Universitet, Roskilde		
Uddannelsestype:	Bachelor		
Uddannelsens navn (fagbetegnelse):	Samfundsøkonomi (fagmodul i Samfundsøkonomi på 70 ECTS som del af Roskilde Universitets Samfundsvidenskabelige Basisuddannelse).		
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	Dansk: Bachelor (BSc) i Samfundsøkonomi Engelsk: Bachelor of Science (BSc) in Socio-economics		
Hovedområde:	Samfundsvidenskab	Genansøgning: (ja/nej)	Nej
Sprog:	Dansk	Antal ECTS:	70 ECTS
Link til ansøgning på http://pkf.ufm.dk:	https://pkf.ufm.dk/flows/d27c7e58d4676d989eb9e6bb670115b6 .		
RUVU's vurdering på møde d. 18. marts 2022:	<p>RUVU vurderer, at ansøgningen opfylder kriterierne som fastsat i bekendtgørelse nr. 1558 af 2. juli 2021 bilag 4 med senere ændringer om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser.</p> <p>RUVU vurderer, at aftagerundersøgelsen sandsynliggør, at der er behov for uddannelsens dimittender på det danske arbejdsmarked. Dette understøttes af en generel lav gennemsnitlig ledighed på de eksisterende beslægtede uddannelser.</p> <p>RUVU bemærker, at uddannelsen med sine to specialiseringer inden for hhv. grøn omstilling og bæredygtig finans sigter mod et særligt jobmarked, hvor det er sandsynliggjort, at specialiseringer kan være relevante.</p> <p>RUVU har desuden noteret sig, at ansøgningen skal ses i sammenhæng med RUC's omfattende kandidatreform.</p>		